Jaargang 113. Vrijdag, 10 November 1854. No. 91.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Kennisgeving.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de VOORZITTER en STEMOPNEMERS van de KIESVERGADERING voor de benoeming van **vier Leden** der **Kamer van Koophandel en Fabrijken** te *Groningen*, ter aanvulling der plaatsen van de vier Leden, de Heeren J. CASEMIR, J. TH. DOORNBOSCH, HK. MIEDENDORP en J. H. TER SPILL, die met het einde van dit jaar aan de beurt van aftreding zijn, aan deze Vergadering hebben ingezonden de **PROCESSEN-VERBAAL** wegens de inlevering en opening, op den 8sten dezer, van de STEMBRIEFJES voor die benoeming; dat uit het proces-verbaal van Stemopneming, onder anderen blijkt: dat twee Stembriefjes als oningevuld van onwaarde zijn verklaard en de overige ingeleverde briefjes, ten getale van 77, geldig zijn bevonden; dat alzoo de volstrekte meerderheid was 39; dat bij die stemming de volstrekte meerderheid hebben verkregen en alzoo tot LEDEN der KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN te *Groningen* zijn gekozen de Heeren:

J. TH. DOORNBOSCH, met 72 stemmen.
HK. MIEDENDORP, „ 54 „
J. H. TER SPILL, „ 52 „
A. DE MONCHY, „ 51 „

terwijl de overige stemmen op verschillende personen waren uitgebragt; en, eindelijk, dat de bovengemelde processen-verbaal ter SECRETARIJ dezer Gemeente voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 9den November 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Het *J. de St. Petersbourg* bevat in zijn nommer van den 29sten Oct. weder een nader legerbulletin van prins *Mentzikoff* van den 23sten Oct., dat zich aansluit aan de vroegere door ons medegedeelde berigten van de operatiën, op den 20sten October medegedeeld. Op dien dag, — wordt daar gezegd, — heeft de generaal-majoor *Simiakone* zijne aanvallende beweging van het dorp Tschorgun op den linkeroever van de Tschernaja hernieuwd, door twee kolonnes naar Komary en tegen eene kleine versterking, door den vijand bij laatstgenoemd dorp opgeworpen, te rigten. Beide punten vond ons detachement verlaten en tegen den avond keerde het naar de oude positie terug. Ten gevolge van deze beweging zijn de Engelsche troepen op nieuw naar Komary getrokken en openden musket- en artillerievuur tegen de door ons verlatene hoogten, zonder iets verder te ondernemen.

„In den nacht van den 20sten op den 21sten werden detachementen vrijwilligers uit Sebastopol gezonden tegen de batterijen der vijanden. Een derzelven, bestaande uit 5 officieren en 27 soldaten, viel in de Fransche loopgraven, vernagelde 8 mortieren en 11 kanonnen en keerde vervolgens naar de vesting terug. Deze gelukkige uitval had schrik verspreid in de vijandelijke legerplaats, maar kostte ons twee officieren (luit. *Troithy* en prins *Putratine*) en een matroos. De overige detachementen troffen alom den vijand op zijne hoede en keerden in de vesting terug met 12 gewonden. In het geheel heeft het bombardement van den 20sten ons 50 dooden (waarvan 3 officieren) en 197 gewonden (waarvan 5 officieren) gekost.

„Den 21sten en 22sten Oct. hebben de batterijen des vijands het bombardement tegen Sebastopol voortgezet, maar even als de vorige dagen is de aangerigte schade gering geweest, zoodat het vuur van geen onzer bastions gestaakt is. Ons verlies op den 21sten bedroeg 30 dooden (1 officier) en 160 gewonden (3 officieren); dat van den 22sten is nog niet met juistheid bekend.

„In den nacht van den 21sten op den 22sten heeft een van onze piketten, bestaande uit 8 man, eene Engelsche patrouille van 40 man ziende naderen, die stoutmoediglijk aangevallen en den kapitein der garde, lord *Dunkeln*, zoon van lord *Clanricarde*, die de patrouille kommandeerde, gevangen genomen.

„Aan de zeezijde heeft de vijand niets nieuws ondernomen."

Bij het bombardement van den 17den Oct. schoten de kanonnen van eenige schepen op een afstand van 2000 ellen; doch over het algemeen op 1200 ellen.

Van eene geloofwaardige [?] zijde wordt uit Parijs gemeld, dat aldaar bij het Pruissische gezantschap eene in cijfers vervatte depêche van prins *Mentzikoff* ontvangen zoude zijn. Wij laten die hier volgen, zooals zij medegedeeld wordt, zonder voor de echtheid in te staan: Kanselarij van Warschau. Uittreksel uit een aan het keizerlijk kabinet van Petersburg gezonden berigt. Prins *Mentzikoff* meldt onder dagteekening van den 29sten Oct., 8 uur 's avonds, dat al zijne versterkingen zijn aangekomen. De 180 eskadrons zijner ruiterij zijn alom meester van de vlakten. De onlangs van Woruesensk aangekomene dragonders van Moraviën zijn vol strijdlust. Den vorigen dag is het vuur van den vijand zwakker geweest; den 29sten Oct. had hij niet geschoten. De in het hoofdkwartier ontvangen berigten duiden aan, dat de geallieërden voor hunne communicatiën bezorgd zijn en zich gereed maken om, met prijsgeving van een gedeelte van hun materieël, de belegering op te geven. Zij lijden ontzaggelijk ten gevolge van ziekten en gebrek aan levensmiddelen. In den nacht van den 28sten en den geheelen 29sten Oct. was de zee zeer stormachtig; des avonds werd het rustiger. Een koude regen begon te vallen. De vijand had zijne vuren niet ontstoken.

De geallieërden waren, volgens berigten uit Konstantinopel van den 28sten, met de laatste parallel tot op binnen de 300 ellen afstand van Sebastopol genaderd. De stad was reeds ten gevolge van het bombardement niets meer dan eene aaneenschakeling van puinhoopen, en zelfs des nachts werd het bombardement met kracht voortgezet, om den belegerden de herstelling van de aangerigte verwoesting onmogelijk te maken. Lord *Raglan* heeft op den 24sten geweigerd een' wapenstilstand van 4 uren toe te staan. *Mentzikoff* zou, naar men zeide, een' uitval aan de noordzijde doen.

De Russische schepen zochten eene schuilplaats aan den kant der huizen langs de kaden, doch de geallieërden waren voornemens den 25sten met gloeijende kogels naar die rigting te schieten.

Uit de berigten van den 25sten en 26sten October blijkt, dat generaal *Liprandi* aanvankelijk een onbetwistbaar voordeel had behaald, doch, toen hij verder op het Engelsche kamp wilde aanrukken, door de zware Engelsche kavallerie en eene Fransche divisie is tegengehouden en zelfs een deel van het bemagtigde terrein weder heeft verloren.

Den 26sten werd eene nieuwe aanval tegen de positiën der belegeraars beproefd, gepaard met een' hevigen uitval van het garnizoen, die echter mislukte; niettemin schijnt te blijken uit de verschillende, zelfs officiële berigten door het Engelsche gouvernement medegedeeld, dat generaal *Liprandi* in het bezit is gebleven van twee redoutes of forten, waarvan hij zich den 25sten had meester gemaakt. Hieruit verklaart zich eene dépêche van vorst *Mentzikoff*, van den 15/27sten des avonds, waarin wordt gemeld, dat de vijand niets tegen generaal *Liprandi* ondernomen had, waaruit blijkt, dat de Russen tot den 27sten in hunne vermeesterde punten niet waren verontrust.

De berigten omtrent den aanval der Russen op de forten van Balaklava medegedeeld hebbende, zegt de Londensche *Times*, dat alzoo de geallieërden ontegenzeggelijk tegenspoed hebben gehad. Doch er is niets voorgevallen, hetgeen onze hoop op de spoedige inneming van Sebastopol verzwakt. Het vuur van de batterijen der vesting was veel verflaauwd; eene pest heerschte er met vooruitzigt op hongersnood, en de bevelhebber moest kiezen of hij de stad overgeven of het dappere garnizoen met de aan niets schuldige inwoners moedwillig aan een' wissen dood prijs geven wilde. De berigten omtrent de belegering, hoewel niets ongemeen gelukkigs vermeldende, zijn allezins gunstig. Het beleg vorderde gestadig, en in zake van belegeringen is zulk eene vordering als een gewonnen slag. De plannen van de krijgsbevelhebbers der geallieërden zijn met goeden uitslag ten uitvoer gelegd, hoewel niet zonder ernstige belemmering van de zijde des vijands. Wij hopen dat de vesting, gelijk het doel van lord *Raglan* schijnt te zijn, zonder bestorming zal kunnen worden ingenomen; hiertoe zal het noodig zijn, de aanvalswerken welligt eene week langer voort te zetten, maar daardoor zal ook het bloed onzer soldaten gespaard en de krijgsmagt, die voor eenen veldtogt in de Krim zou kunnen noodig zijn, voor uitputting bewaard worden.

De Turken hadden om de eer verzocht het eerst storm te loopen, — dat is, om gedood te worden.

— De Londensche *Globe* van j.l. Vrijdag berigt, dat het vlagschip van den admiraal *Napier* met 10 andere linieschepen en 3 raderstoomschepen op de reede van Kiel ligt, de gebeurtenissen en bevelen afwachtende. De kapitein *Watson* is nog in de golf van Finland, aan boord der *Impérieuse*, en met een eskader stoomschepen. Daar het te verwachten is, dat handelsvaartuigen van den korten tijd, die nog vóór het toevriezen der Russische havens overblijft, zullen trachten gebruik te maken om dezelve in of uit te loopen, is er nog altijd eenige kans voor de zeelieden om eenige prijzen te nemen. De *Cruiser*, *Conflict* en *Amphion* houden scherp toezigt langs de kust van Kurland, inzonderheid in de rigting van Memel.

— Uit Warschau wordt gemeld, dat, de aan de Oostenrijksche grenzen staande Russische troepen worden teruggetrokken tot achter de rivier Pilica; alleen de voorhoede des legers blijft op den linker oever der Weichsel. De generaal *Tscheodajew* heeft bevel om in het voorjaar twee reserve-legers te vormen.

(De rivier Pilica ontspringt niet verre van Tarnowicz (Polen), vormt de grens tusschen de gouvernementen Masovie en Radom, en stort zich zuidelijk van Czersk in de Weichsel.)

— Een brief uit Weenen spreekt van een' eigenhandigen brief van den Koning van Pruissen, door den graaf *v. Arnim*, gezant van dien vorst te Weenen, op den 2den Nov. aan den Keizer van Oostenrijk overhandigd. Deze brief zoude den vurigen wensch te kennen geven om de volkomene overeenstemming tusschen Oostenrijk en Pruissen betreffende het Oostersche vraagstuk hersteld te zien.

(*Laatste berigten.*) De over Odessa ontvangen berigten uit de Krim melden, dat tot op den 2den Nov. nog geene beslissende bestorming tegen Sebastopol was ondernomen.

De *Moniteur* van gisteren deelt berigten uit de Krim over Konstantinopel ontvangen, tot den 26sten October mede. Het vuur der belegerden verflaauwde en werd onzeker. De loopgraven waren tot op 400 ellen de wallen van Sebastopol genaderd. Aan de admiraals der geallieërde vloot was bevel gegeven, om de blokkade der Donau-monding uit te strekken tot alle Russische havens van de Zwarte zee en van de zee van Azof.

Uit Toulon meldt men, dat de schepen *Turenne* en *Donauwerth* naar het Oosten vertrokken zijn. Men verwachtte een gedeelte van het Oostzee-eskader tot het doen der transporten.

Te Marseille waren de schepen *Euphrate* en *Gange* met duizend zieken, doch meestal aan de betere hand zijnde soldaten, aangekomen.

De telegraaf heeft het treurig berigt aangebragt, dat het vaartuig *Le Laromiguière* schipbreuk heeft geleden in het gezigt van Varna, terwijl het van Balaklava naar Konstantinopel ging met 500 zieken en gekwetsten. Al de passagiers zijn gered en naar Gallipoli vervoerd, maar het schip is geheel verongelukt.

Indien de laatste uit de Krim ontvangen berigten en dépêches met de waarheid overeenkomen, dan valt het niet te ontkennen, dat Sebastopol reeds in het laatst van October in een' wanhopigen toestand verkeerde. Groote verwondering mag het dan tevens baren dat zulk eene vesting nog steeds weerstand bood, hetgeen uit alle berigten blijkt.

In ieder geval blijft het groote vraagstuk over van den veldslag, dien de geallieërden zullen moeten leveren zelfs na de inname van Sebastopol, doordien *Mentzikoff* de vesting in het uiterste oogenblik aan de noordzijde verlaten zal, en de geallieërden te gemoet zal trekken met al het krijgsvolk, dat zich thans in de Krim bevindt.

Slagen de geallieërden niettegenstaande als deze hinderpalen, dan hebben zij voorwaar een zeer roemrijk wapenfeit bedreven, vooral nu het blijkt, dat de Russen in hunne verdediging eene hardnekkigheid, moed en beleid ten toon spreiden, waarop men welligt niet bedacht was en die zelfs door de officiële Fransch-Engelsche rapporten worden erkend.

Uit het uitvoerig verslag, dat door den (half-officiëlen Parijschen) *Constitutionnel* wordt gegeven over den strijd, die den 25sten en 26sten onder de muren van Sebastopol is geleverd, blijkt, dat die strijd van 't hoogste gewigt geweest is. Ze dreigde verderfelijk voor de verbondenen te worden door de achteloosheid der Turken.

Hadden de Russen hun plan geheel kunnen verwezentlijken, het beleg van Sebastopol was opgeheven geweest, de expeditie had men misschien als mislukt moeten beschouwen. De moed van de Engelschen en Franschen heeft echter het gevaar afgewend, en het laatste redmiddel, zegt het Fransche blad, is voor de belegerden verloren gegaan.

— Men blijft het er voor houden, dat te Weenen eerlang een keizerlijk bevel zal afgekondigd worden tot eene nieuwe ligting van 80,000 man. De desbetreffende maatregelen zijn in het ministerie van binnenl. zaken en bij het opper-kommando des legers in gereedheid gebragt. Den 1sten begonnen ook weder de vroeger gestaakte remonte-aankoopen door alle deelen van het rijk, en tegen het midden dezer maand zijn openbare aanbiedingen tot levering van eene zeer aanzienlijke hoeveelheid van artillerie-benoodigdheden uitgeschreven. Deze en andere bijzonderheden duiden ontegenzeggelijk aan, dat de krijgstoerustingen in Oostenrijk ook eerlang weder op groote schaal zullen voortgezet worden. Als stellig wordt voorts medegedeeld, dat binnenkort op nieuw aanzienlijke hoeveelheden troepen naar Zevenbergen zullen gezonden worden.

De *Morning Chronicle* bevat eene telegrafische depêche uit Weenen, volgens welke berigten uit Petersburg van den 3den Nov. melden, dat de generaal *Nikolai* eene groote overwinning op *Schamyl* bij de Grosnaja, op de grenzen van Circassie, had behaald. Volgens het *Fremdenblatt*, had de Czaar den 27sten eene audiëntie aan den Pruissischen gezant geweigerd.

SPANJE.

Men zegt dat de regering eene nieuwe Carlistische zamenzwering op het spoor is gekomen, wier zetel te Pampeluna is. Men zegt tevens, dat een zeker aantal personen, die aan deze nieuwe revolutionnaire pogingen geenszins vreemd zijn, onlangs naar Navarra, Arragon en Catalonië vertrokken is, om in die provinciën de gemoederen in gisting te brengen.

Zie hier het antwoord van *Espartero* aan het korps officieren der nationale militie, dat, na bij den Koning te zijn ontvangen, zich tot den minister-president begaf: „Ik dank den geachten kapitein-generaal *Evariste San Miguel*, inspecteur-generaal der militie, voor de gevoelens die hij mij in haren naam heeft geopenbaard. Toen ik de eer had door H. M. tot voorzitter van den ministerraad te worden benoemd, legde ik haar mijn programma voor, waarin ik eischte dat de volkswil wierde vervuld, als voorwaarde van mijne aanneming dezer waardigheid. H. M. nam, geheel uit vrijen wil, genoegen met dit programma. Mijne denkbeelden zijn in niets veranderd. Wat ik toen dacht, denk ik heden nog, en ik zal voortgaan dus te denken, tot dat de grondwetgevende Cortès besloten zullen hebben wat zij het meest geschikt voor 's lands welzijn zullen noodig achten. (*Leve Espartero! Bravo! Bravo!*) Om dat doel te bereiken heeft het kabinet de striktste onzijdigheid in acht genomen bij de verkiezing der volksvertegenwoordigers, omdat het begeert, dat de besluiten dier vergadering de uitdrukking mogen zijn van den opregten, ontwijfelbaren, onafgebroken wil des lands.

Dat de volkswil dan vervuld worde! Tot handhaving van dit programma, dat niets anders is dan dat van de volkssouvereiniteit, reken ik op de medewerking der militie van Madrid (*ja! ja!*) en op die der militie van geheel Spanje! Maar wee hem die het zou beproeven zich te verzetten tegen den volkswil, wanneer deze eens zal zijn uitgesproken! De volkswil worde vervuld, dit en niets meer is mijn verlangen!"

Een groot aantal staatkundige mannen zijn overeengekomen om zich naar den generaal *Dulce* te begeven, ten einde hem de erkentelijkheid der hoofdstad te betuigen voor de diensten, die hij den lande bewezen heeft. Het ingediende ontslag van den generaal *Dulce* met zijne daarbij gevoegde verklaring, dat hij geene belooning van de regering wil aannemen wegens het door hem genomen initiatief van den opstand, daar de voldoening van zijn geweten hem de schoonste belooning is, en het om dezelfde reden terugzenden van het grootkruis van *Karel III*, is oorzaak dezer ovatie.

Den 29sten October hebben 1200 leden der militie, welke, op last der regering, waren ontwapend, zich aan de oevers van de Manzanares vereenigd, en aldaar oproerige kreten tegen het bewind der Koningin en tegen H. M. zelve doen hooren.

De begrooting voor het koninklijke huis is aanzienlijk ingekort en van 47 millioen realen tot 34 gebragt, waarvan 24 (ruim zes millioen franken) voor H. M. de Koningin.

ZWITSERLAND.

Ten gevolge van de zege door de gecoaliseerde dubbele oppositie der ultra-radikalen en ultramontanen behaald, bij al de verkiezingen in het kanton Tessino voor den nationalen raad, heeft de staatsraad (de uitvoerende magt) van dat kanton *en corps* zijn ontslag ingediend. De groote raad (kantonnale vertegenwoordiging) is tegen den 15den bijeengeroepen, om een' anderen staatsraad zamen te stellen. De zaken van het kanton Tessino zijn thans van zoo ernstigen aard, dat de bondscommissaris, kolonel *Bourgeois*, onmiddellijk derwaarts terugkeert.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 6 November.

Ook de dienst der heeren *Dean* en *Edwards*, te Whitstable, bekende ondernemers van duiker-werkzaamheden, is door het Britsche gouvernement ingeroepen om de Russische oorlogsschepen weg te ruimen, waarmede de ingang der haven van Sebastopol verstopt is. Zij moeten zich onverwijld naar de Krim begeven.

— Heden ochtend is bij een' vuurwerkmaker brand outstaan, waarbij drie personen zijn omgekomen en verscheidene anderen deerlijk gewond.

— Te Woolwich zijn uit Manchester 13 kolossale ijzeren cilinders aangebragt, die bestemd zijn om, wanneer ieder met 1000 pond buskruid is geladen, te dienen tot het vernielen der in de haven van Sebastopel gezonken Russische schepen

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 November.

Een adjudant van prins *Jerôme* is naar de Krim vertrokken, met een bevel des Keizers, om na de inneming van Sebastopol prins *Napoleon* te belasten met het overbrengen naar Parijs van de vaandels en tropheeën die in onze handen mogten vallen. De prins zou met den grootsten luister te Parijs ontvangen worden.

— Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd aan het museum van natuurlijke historie, eijeren van eene reusachtige grootte, afkomstig van Madagascar, gezonden zijn en die deden denken aan het bestaan van wilde vogels, veel grooter dan de tot dusver bekende. Men hoopt nu iets naders dienaangaande te vernemen, want de heer *Geoffroy de Saint Hilaire* is thans van zijne reis naar Madagascar en Bourbon te Nantes teruggekeerd en heeft eenige eijeren ten onderzoek aan het museum gezonden, die zelfs nog grooter zijn dan de vroeger ontvangene, zoodanig zelfs, dat eijeren van struisvogels, daarbij vergeleken, kippen-eijeren schijnen te zijn.

— Sedert eenigen tijd zag men, in de nabijheid van eene der barrières, in de Seine een ongewoon groot aantal doode honden drijven, die eenige lieden, welke men algemeen voor voddenrapers hield, zorgvuldig opvischten. De beambten der douane kwamen op den inval deze, naar het scheen winstgevende visscherij ook eens te beproeven, en ziet, bij onderzoek ontdekten zij, dat de schijnbaar doode honden kunstig te zamen genaaide honden-huiden waren, die met Brabantsche kant waren opgevuld en welke men op die wijze gepoogd heeft binnen te smokkelen.

Van den 7den. Zonder bekende reden, was heden de stemming ter beurze iets flaauwer.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 November.

Bij koninklijk besluit is ingesteld eene commissie van raadgeving over de ijzeren-spoorwegen, de posterijen en den telegraaf. Die commissie bestaat uit 12 leden, die geene bezoldiging genieten.

— Alhier wordt verzekerd, dat de Belgische kroonprins met zijne echtgenoot binnen kort Venetië en Rome zal gaan bezoeken en denkelijk een gedeelte van den winter in Italië zal doorbrengen.

— De gemeentelijke verkiezingen in België zijn thans afgeloopen en haar uitslag is grootendeels bekend. Dit jaar zijn zij meer nog dan vroeger onder den invloed van politieke partijschap geschied. Het hoofdorgaan der liberalen, de *Indépendance Belge*, schrijft aan hare partij de overwinning toe, schoon erkennende dat zij op het platteland minder invloed heeft dan in de steden. „Nu de uitkomst der gemeentelijke verkiezingen in alle voorname plaatsen ons bekend is — zegt het genoemde blad — kunnen wij verkondigen, dat de liberale partij met glans en voordeel den strijd gevoerd heeft. Zelfs te Namen, te Mechelen, te Leuven, te Kortrijk, alwaar de clericale partij meester scheen, is zij geslagen; bijkans allerwege heeft zij het onderspit gedolven, en nergens heeft zij de zege behaald; hoogstens heeft zij de verkiezing van eenige liberale candidaten weten te beletten, maar in geen enkele groote plaats heeft zij candidaten die haar openlijk toegedaan waren, kunnen doen verkiezen, wanneer de liberalen zich daartegen verzetteden. Te Brussel heeft de clericale partij 558 en de radicale 399 kiezers aan hare zijde geteld: op een gemeenschappelijken candidaat hebben zij nog geen duizend stemmen kunnen vereenigen. Gent is de eenige onder de steden van eenig belang, alwaar de kiezers zich op het dwaalspoor hebben laten brengen; daar zijn de candidaten der liberalen niet gekozen, doch evenmin openlijke voorstanders der tegenpartij."

— Het hof van appèl te Brussel heeft de vrijspraak van

den heer *van der Elst*, beschuldigde in de zaak der belsche machine, bevestigd, het appèl van den heer *Brunet de l'Argentière* als ongegrond verklaard, en het vonnis der correctionele regtbank, waarbij *Fourdin* werd vrijgesproken, vernietigd en hem veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf, en in de kosten. De heer *van der Elst* is onmiddellijk op vrije voeten gesteld.

Van den 7den. De zitting der Kamers van België is heden door den Koning LEOPOLD met eene bemoedigende en vertrouwende aanspraak geopend.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 7den November.

De Kamer heeft heden te 2 uur hare werkzaamheden hervat.

Zijn ingekomen de volgende ontwerpen van wet: 1) tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het algemeen pensioenfonds voor 1855; 2) 11 ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen; 3) tot vermindering der regten van invoer van granen en andere levensbehoeften; 4) houdende nadere bepalingen nopens de kosten der huizen van bewaring; 5) betreffende de loodsdienst; 6) en 7) twee ontwerpen nopens den aankoop van schuld; 8) betreffende de onteigening van perceelen tot uitbreiding van het station voor den Rijnspoorweg te Arnhem; 9) tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1852; en 10) tot afschaffing der regten van uitvoer van gemunt goud en zilver in Indië. — Al deze ontwerpen worden naar de afdeelingen verzonden.

Ingekomen eene missive van de heeren *van Hoëvell, Jespers, van Bosse, Westerhoff* en *Thorbecke*, houdende voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen.

(In de memorie van toelichting tot dit ontwerp wordt gezegd, dat de vraag of eene vermindering van belastingen al dan niet mogelijk en wenschelijk is, zich in deze zitting der Staten Generaal in een ander licht voordoet dan in de vorige; dat toen een voorstel tot afschaffing door eenige leden werd gedaan en thans de Regering zelve eene vermindering voorslaat van belastingen. De Regering heeft thans tot beginsel aangenomen, dat de toestand van onze financiën vermindering van lasten gedoogt, niettegenstaande de uitgaven in 1855 hooger zullen klimmen dan in 1847. Of de Kamer zich met die opvoering van uitgaven zal kunnen vereenigen en of zij het stelsel zal goedkeuren, dat de Regering heeft aangenomen ten aanzien van de keuze der belastingen, die tot afschaffing in aanmerking kunnen komen, zal bij de behandeling der begrooting moeten blijken. In beide opzigten, zeggen de voorstellers, een gevoelen te hebben bijna geheel afwijkende van dat der Regering: zij betreuren het, dat de Regering is teruggekomen op de beginselen van zuinig bestuur, sedert 1848 aangenomen, en beschouwen de afschaffing van de opcenten op het gemaal als een onbeduidenden maatregel, waardoor aan geene klagten zal worden te gemoet gekomen en de schatkist zonder nut beroofd zal worden van eene inkomst van 8 tonnen gouds.

Het doen vervallen van een of anderen accijns *in zijn geheel* verdient in hun oog ver de voorkeur boven het verminderen der opcenten. Omtrent de vraag, welke accijns het eerst ter afschaffing in aanmerking dient te komen, bestaat verschil van gevoelen: de accijns op het gemaal met de opcenten brengt eene som van ruim 4½ millioen op en overtreft dus zeer ver het bedrag dat men over de dienst van 1855 als beschikbaar kan beschouwen; bij de keuze tusschen de accijnsen op het geslagt en de brandstoffen, meenden de voorstellers hun oog op deze laatste middelen te moeten vestigen, daar men thans veilig verder kan gaan, dan in 1853.

Het cijfer van inkomsten, dat de schatkist zou derven, indien dit voorstel werd aangenomen, is *f* 2.505.100; het batig slot over 1855 moet worden geraamd op *f* 3.200.000; er is dus bij deze afschaffing geen gevaar voor het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven, te meer, als men in het oog houdt, dat in de berekening van het vermoedelijk batig slot van die dienst, de uitgaven op een zeer hoog cijfer zijn geraamd, dat voor vermindering allezins vatbaar is.

Ook zal de Regering bij afschaffing van den accijns op de brandstoffen, en wel met den 1sten April 1855, voor het eerste jaar niet terstond voor het geheel van de opbrengst verstoken worden; de opbrengst van 1854 wordt, wat den turf betreft, eerst onder de middelen van1855, alhans voor het grootste deel, verantwoord. Ook zou, volgens het voorstel, nog een zeker bedrag van den accijns op de steenkolen in 1855 worden ontvangen, daar de accijns op de brandstoffen met den 1sten April en niet met den 1sten Jan. zal worden afgeschaft en de opbrengst daarvan gedurende de eerste drie maanden wel op 1 millioen mag worden gesteld.

Het wetsontwerp is, behoudens eenige wijzigingen van redactie, gelijk aan de twee wetsontwerpen in 1851 door de Regering voorgedragen; alleen is er nog bijgevoegd het voorstel om ook *het invoerregt* op den turf af te schaffen.)

Dit voorstel zal worden gedrukt en verzonden naar de afdeelingen.

's GRAVENHAGE, 7 November.

Bij Koninklijk besluit van den 30sten October, is tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de heer *W. van Diepen*, eervol ontslagen commies bij het departement van financiën.

— De heer *Belmont*, minister-resident der Ver. Staten, is eergisteren van zijne reis naar het buitenland, in de residentie teruggekeerd.

— Heden te elf uur zijn de zittingen van de synodale commissie aangevangen, onder het voorzitterschap van den heer ds. *Molhuyzen*, van Deventer.

AMSTERDAM, 7 November.

De *Tijd* bevat eene oproeping van den heer *J. Zwijsen*, aartsbisschop van Utrecht, waarin wordt gezegd, dat alle bisdommen in Nederland hunne opvoedingsgestichten hebben: „Haarlem bezit zijn priesterseminarie te Warmond; 's Hertogenbosch heeft zijne inrigting voor Godgeleerde opleiding te Haaren; Breda heeft zijne kweekschool te Hoeven; Roermond zijn groot-seminarie naast den bisschoppelijken zetel. Utrecht alleen mist zulk eene instelling." De bisschop roept daarom alle priesters op, om liefdegiften voor het seminarie bijeen te zamelen, en „tot dat einde een lijst van inteekening aan te bieden, waarop men eene gift in eens af of in 4 termijnen gedurende 4 jaren zal inschrijven."

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt verwittigt alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als officier van gezondheid der 2de klasse, voor de geneeskundige dienst ter kuste van Guinea te verbinden, dat zij zich, bij verzoekschrift op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem inspecteur behooren aan te melden.

— Men verneemt, dat in de provincie Noordbrabant en Limburg een adres rondgaat, om Z. M. den Koning en Hd. regering te verzoeken, den uitvoer van jenever en moutwijn van heden af tot de maand Augustus 1855 naar buitenslands te doen ophouden.

— Te Rijnsburg bij Leiden is voor Engeland ingemaakt voor eene som van *f* 45,000 aan bloemkool, waaronder voor een Amsterdamsch huis alleen voor *f* 25,000, zijnde eene hoeveelheid van 2500 okshoofden.

LEIDEN, 6 November.

Bij de openbare godsdienstoefening der Doopsgezinde gemeente alhier, is heden in het armenzakje gevonden, een bankbiljet groot *f* 1000, terwijl acht dagen vroeger een gelijke gift van een bankbiljet groot *f* 1000 was gedaan in het armenzakje bij de Remonstrantsche gemeente.

NIEUWEDIEP, 6 November.

Het metselwerk aan de nieuwe koopvaarders-schutsluis alhier is in de afgeloopene week ten einde gebragt. Het is wel ligt niet onbelangrijk hierbij te vermelden dat door 22 metselaars, die daaraan arbeidden, in den betrekkelijk korten tijd van 24 weken 5 millioen steenen zijn verlegd, waarmede niet minder dan 26,000 mudden specie zijn verwerkt. Er zijn onder hen metselaars die vierduizend steenen daags verleggen.

Men is thans bezig met het in orde brengen der sluisdeuren, kolossale gevaarten; met Julij, van het volgende jaar, denkt men met bruggen, windwerk enz. in gereedheid te zijn; in 1856 zal de doorgraving geschieden, terwijl in het daarop volgende jaar de sluis voor de scheepvaart zal kunnen worden opengesteld.

ASSEN, 8 November.

Men verneemt, dat het prov. geregtshof van Drenthe voor de vacerende betrekking van procureur alhier, dezelfde personen heeft aanbevolen als de regtbank en in dezelfde volgorde.

— Wij vernemen, dat de heer *Elias*, burgerlijk ingenieur, reeds bezig is met het doen van opmetingen en waterpassingen voor het *kanaal van Assen naar Groningen*, en wel van het gedeelte van het Punterdiep naar Groningen, welk gedeelte voor zoodanige werkzaamheden bij eenigzins hoogen waterstand minder geschikt is.

— Jongstleden Donderdag was alhier in het veerschip van hier op Amsterdam, dat den volgenden morgen moest vertrekken, eene in eene mand gevlochten groote flesch met alcohol geladen. Vóór of bij het laden schijnt die flesch geleden te hebben, immers, zij lekte, zoodat eenige alcohol in 't ruim van 't schip was geloopen, zonder dat iemand daarvan iets wist. Een der schippers, naar een reiszak zullende zoeken, die 's avonds aan boord was gebragt en in het ruim geborgen, bediende zich van eene kompaslamp, om zich het noodige licht te verschaffen, doch hij was naauwelijks benedendeks gekomen, of de uitgelekte alcohol vatte vlam, die weldra boven de luiken uitsloeg en de flesch geheel deed barsten. De schipper en zijne knechts, geholpen door andere schippersgasten van vaartuigen in de nabijheid, waren echter den brand weldra meester, zoodat het vaartuig behouden en de geledene schade betrekkelijk gering is, hoezeer ook voor *f* 70 alcohol verloren is geraakt en eenige ingeladen goederen, waaronder twee partijen rogge en aardappelen en andere voorwerpen bedorven, of aanmerkelijk beschadigd zijn geworden.

— De besmettelijke koortsen te Dalen hebben zich tot nog toe tot drie huisgezinnen bepaald; twee personen zijn er aan overleden. Een zeer geacht huisgezin aldaar verkeert door het lijden van de meeste zijner leden aan die koortsen in de treurigste omstandigdeden.

Bij de groote vrees in de Drentsche dorpen voor besmettelijke ziekten, heeft men in Dalen en omtrek *niemand* kunnen vinden om in dat huis de lijders op te passen, totdat eene Joodsche vrouw in Koevorden zich daartoe aanbood en er de zieken verpleegt.

— Een treurig ongeluk heeft te Veenhuizen plaats gehad; eenige kolonisten, men zegt 20, werden Zondag avond gevonden, liggende in 't slijk achter de woning van den landb. *J. D.*; allen, hoewel in eenen beschonken toestand, keerden huiswaarts, doch een bleef achter en werd den daarop volgenden morgen in eenen levenloozen toestand aangetroffen. Hoe waakzaam de directie daarop ook moge toezien, toch gebeuren er in de koloniën droevige onheilen door 't misbruik van sterken drank.

MEPPEL, 6 Nov.

Naar wij vernemen, is de telegraafdraad te Staphorst, Donderdag avond j.l. zoodanig onbruikbaar geworden, dat men niet, of althans hoogst gebrekkig heeft kunnen seinen, terwijl de draad van de palen was afgerukt. Men meent dit aan kwaadwillige handen te moeten toeschrijven, hetwelk te meer vermoeden verkrijgt als men in aanmerking neemt, hoedanig vele Staphorster boeren bij het van hier naar huis keeren onder weg hebben gehandeld.

Provinciale Staten van Groningen.

Zitting van Woensdag den 9den November.

Er zijn 41 leden tegenwoordig; afwezig: de heeren BONTHUIS, V. SWINDEREN, M. V. D. TUUK en HOUWING.

Nadat de notulen van het verhandelde in de vorige zitting zijn gelezen en goedgekeurd. Wordt aan de orde gesteld:

a) Verkiezing van een lid der commissie van landbouw, ter vervulling van de vacature, ontstaan door de gewone aftreding op den 1sten Jan. van den heer C. J. GEERTSEMA. — Uitgebragt op het aftredend lid den heer C. GEERTSEMA, landbouwer te Zuidbroek, 36 stemmen en op den heer J. K. BOON, te Hoogezand, 5 stemmen, zoodat de eerste op nieuw is benoemd, en zal van dezen uitslag aan den benoemde kennis worden gegeven.

b) Verkiezing van een lid van diezelfde commissie, ter vervulling van de buitengewone vacature, ontstaan door het overlijden van den heer J. D. JENSEMA. — Uitgebragt op den heer D. S. HUIZINGA, landbouwer te Loppersum, 37 stemmen, op den heer T. REITSEMA, te Garsthuizen, 2 en op de heeren F. J. JANSSEN, onder Farmsum, en S. JENSEMA, te Stedum, ieder 1 stem. Aan den eerstgenoemden, met meerderheid van stemmen benoemd, zal van deze benoeming worden kennis gegeven.

c) Mededeeling van Ged. Staten, over het al of niet noodzakelijke om aan het hoofd van den provincialen waterstaat een afzonderlijken, provincialen ambtenaar te plaatsen (punt 21). — Voor kennisgeving aangenomen.

d) Voorstel van den heer V. ROIJEN, om in deze herfstzitting de vergaderingen te houden op Maandag, Dingsdag en Woensdag.

De voorsteller erlangt het woord tot toelichting van zijn voorstel en zegt, dat hij dit voorstel gedaan heeft om eene vaste regeling in het houden der vergaderingen te hebben, en daardoor de werkzaamheden der leden in de vergadering beter in overeenstemming te brengen met de andere pligten, die op hen rusten.

Hierop aan de orde gesteld zijnde de vraag, of dit voorstel een punt van overweging zal uitmaken, zegt de heer WICHERS, dat hij het volkomen eens is met den voorsteller en daarom het voorstel een punt van overweging wenscht te zien uitmaken.

De voorzitter wijst er o.a. op, dat door dit voorstel zou worden gederogeerd aan de bevoegdheid, die hem, volgens het reglement van orde toekomt om de vergaderingen te leiden.

In stemming gebragt, of het voorstel een punt van overweging zal uitmaken wordt daartoe met 30 tegen 11 stemmen besloten. (*Tegen*: de heeren *Schilthuis, Diephuis, Groenman, Piccardt, S. P. v. d. Tuuk, de Haan, Venema, Brouwer, Kuper, C. J. Onnes* en *Heeres*.)

De voorzitter stelt voor het voorstel te verzenden naar eene commissie.

De heer V. ROIJEN kan de zienswijze van den voorzitter niet deelen en zou wenschen, dat zijn voorstel dadelijk in behandeling werd genomen.

Nadat de voorzitter nog aangedrongen heeft op de benoeming eener commissie, daar het hier geldt eene interpretatie van de wet, wordt met 30 tegen 11 stemmen besloten tot het benoemen eener commissie in dezen. (*Tegen*: de heeren *Engelkens, Wichers, v. Roijen, Aalfs, Tigchelaar, Wiertsema, Noordhoff, Lohman, de Haan, Allershoff* en *v. Slooten*.)

Tot leden der commissie worden aangewezen de heeren DIEPHUIS, DE SITTER, J. W. QUINTUS, VOS en V. ROIJEN, en nadat deze laatste verzocht heeft daarvan te mogen worden vrijgesteld, in diens plaats de heer M. V. D. TUUK.

e) Mededeeling van den voorzitter, dat tot voorzitters der afdeelingen zijn benoemd: de heeren SMID, SCHILTHUIS en DE HAAN, tot ondervoorzitters S. P. V. D. TUUK, DIJKHUIS en HOMAN, tot rapporteurs voor het reglement op de paardenfokkerij: LAND, ROEMELING en WICHERS, voor het reglement op de jagt en visscherij: DIEPHUIS, VELTMAN en R. A. QUINTUS, voor het reglement op het toezigt der wateren enz.: DIEPHUIS, M. V. D. TUUK en WICHERS en voor de punten 25 tot 27, betreffende de waterschappen, in de tweede en derde afdeeling de heeren: VENEMA en V. ROIJEN. — Voor notificatie aangenomen.

De lijst van de aan de orde gestelde werkzaamheden zijnde afgeloopen, stelt de voorzitter aan de vergadering voor de volgende zitting te houden op a.s. Maandag.

De heer DIEPHUIS is voor eene zitting op morgen; de werkzaamheden zijn pas begonnen.

De voorzitter zegt ook voor eene zitting op morgen te zijn, maar hij had uit het verhandelde gemeend te moeten vermoeden, dat het meerendeel der leden naar rust verlangde.

De voorzitter laat hierop door stemming van de leden beslissen, wanneer de volgende zitting zal worden gehouden en wordt deze met 28 tegen 13 stemmen op morgen op het gewone uur bepaald. (*Tegen*: de heeren *Borst, Wiertsema, Noordhoff, Lohman, Allershoff, v. Slooten, Roemeling, Engelkens, Wichers, v. Roijen, Aalfs, J. W. Quintus* en *Tigchelaar*.)

Zitting van Donderdag den 9den November.

Aanwezig zijn 31 leden: Afwezig de heeren: BRONGERS, BORST, WICHERS, NOORDHOFF, V. ROIJEN, WELT, WIERTSEMA, BONTHUIS, V. SLOOTEN, HOOITES, TIGCHELAAR, M. V. D. TUUK, HOUWING en ROEMELING.

De notulen worden gelezen en na eene kleine wijziging, op voorstel van den heer DE HAAN, goedgekeurd, waarop mededeeling wordt gedaan van de volgende nog ingekomen stukken.

30) Voordragt van Ged. Staten, betreffende een verzoek van J. U. ZUIDERVEEN c.s. scheepsbouwmeesters en reeders te Oude Pekela, nogmaals aan de overweging der Staten aanbevelende eene verbetering van de scheepvaartkanalen in dit gewest en bepaald van het kanaal van O. en N. Pekela naar de Statenzijl. — Daar dit verzoek eerst op gisteren is ingekomen, stellen Ged. Staten voor, het niet in behandeling te nemen. — Ter griffie, om te worden behandeld in de e.k. vergadering.

31) Mededeeling van dezelfden, nopens de inenting van het rundvee, aanwezig in eenigen stal of weide, waar longziekte mogt bestaan. — Ged. Staten zeggen, dat zij bij een besluit der Staten gemagtigd zijn tot het doen inenten van runderen op stallen, waar meer dan 20 stuks aanwezig zijn, dat de dientengevolge gedane inentingen, ten getale van 110, met goeden uitslag zijn bekroond, weshalve zij wenschen, als uitbreiding van het vroeger besluit, te worden gemagtigd tot het doen inenten van runderen, als hun dit nuttig voorkomt, ook in stallen of weiden, waar longziekte heerscht en minder dan 20 stuks aanwezig zijn en op runderen binnen den besmetten kring. — Ter griffie.

32) Mededeeling van dezelfden, nopens de vereeniging van het Hoen- en Hoornsche diep. — Ged. Staten hebben van den hoofdingenieur ontvangen een ontwerp ter vereeniging dier wateren, met bijlagen, waarbij is opgenomen het bevaarbaar maken van de stadsgracht met eene lig-, los- en laadplaats waarvan de kosten zijn geraamd op *f* 30.400 en die van het geheele ontwerp zullen bedragen *f* 112.440 of *f* 123.510, naar gelang van de wijdte der vereischte sluis. — Commissoriaal, in handen van de heeren *Schilthuis, de Sitter, Borst, Hooites* en *M. v. d. Tuuk*.

Aan de orde wordt gesteld:

Voordragt van Ged. Staten, nopens den molenpolder te Weiwerd (punt 29). — Overeenkomstig die voordragt besloten.

Verder worden de volgende verslagen uitgebragt:

a) bij monde van den heer LAND, namens de centrale commissie, van het verhandelde in de afdeelingen nopens de nota van wijzigingen in het reglement op de paardenfokkerij (punt 6). In alle afdeelingen was de vraag behandeld, of het onderzoek zich zoude bepalen alleen bij de voorgestelde wijzigingen, dan wel bij het geheele reglement. Slechts in ééne afdeeling was tot dit laatste besloten, en worden dan ook de door haar verlangde wijzigingen opgegeven, waarvan een paar door de centrale commissie worden opgenomen, die overigens adviseert, de voorgedragene nota van wijzigingen goed te keuren.

b) bij monde van den heer DIEPHUIS, namens de centrale commissie, nopens het nieuw reglement op de jagt en visscherij (punt 8). In geene afdeeling was aanmerking gemaakt op de algemeene strekking; slechts één lid had gemeend, dat eene herziening van het provinciaal reglement ontijdig mogt worden geacht, omdat spoedig eene herziening van de algemeene wet kon worden te gemoet gezien, welk gevoelen echter geen bijval vond. Na mededeeling der verschillende artt. stelt de centrale afdeeling ééne wijziging voor.

c) bij monde van den heer SCHILTHUIS, omtrent het adres over een subsidie aan eene op te rigten bewaarschool te Muntendam (punt 2). De commissie is van dezelfde meening als Ged. Staten en adviseert alzoo te besluiten het ingediend adres, als niet tijdig ingekomen, niet in behandeling te nemen.

d) bij monde van den heer DIJKHUIS, nopens wijzigingen in de begrooting van 1854, tot aanvulling van het fonds voor de longziekte (punt 7). De commissie heeft de overtuiging, dat de zienswijze van Ged. Staten is in het welbegrepen belang der provincie en adviseert alzoo conform die voordragt te besluiten.

e) bij monde van den heer H. B. ONNES, nopens de af- en overschrijving van *f* 2100, tot vermeerdering van het fonds voor het aanleggen van wegen in het N.O. deel der provincie, enz. (punt 12). De commissie adviseert het door Ged. Staten overgelegd concept-besluit tot die af- en overschrijving te arresteren.

Deze 5 rapporten worden ter griffie gedeponeerd om in de e.k. openbare zitting te worden behandeld.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de volgende zitting bepaald op Maandag a.s. om 12 uur.

GRONINGEN, 9 November.

Sedert Dingsdag middag tot heden middag 12 uur zijn blijkens opgave van de plaatselijke geneeskundige commissie, aangegeven 3 nieuwe cholera-zieken; hersteld 14; overleden 4 en in behandeling gebleven 47.

Te *Slochteren* zijn sedert onze laatste opgave wederom twee personen door de cholera aangetast en ook reeds overleden.

Te *Veendam* zijn sedert den 3den dezer 3 personen aangetast, 3 hersteld en 1 overleden, blijvende 3 in behandeling.

Te *Muntendam* is een persoon aan de cholera overleden en zijn er 5 in behandeling gebleven.

Te *Wildervank* sedert de laatste opgave 3 aangetast, 1 overleden, 7 hersteld, blijvende 4 in behandeling.

Te *Aduarderzijl* is gisteren een tjalkschipper door de cholera aangetast en ook overleden. Hij was den vorigen dag met zijne lading turf van Groningen vertrokken.

— Gisteren is uit het bevorens opgemaakt twaalftal door den algemeenen kerkeraad alhier het navolgende zestal gerformeerd: ds. H. UDEN MASMAN, te Meppel; dr. M. VAN STAVEREN, te Leeuwarden; dr. F. W. B. VAN BELL, te Hoorn; G. W. SANNES, te Oude Pekela; H. C. N. VAN AMEROM, te Bolsward, en J. B. F. HEERSPINK, te Gieten.

— In de gisteren gehouden vergadering der kiesgeregtigden ter benoeming van *vier leden* der kamer van koophandel en fabrijken alhier, ter aanvulling der plaatsen van de *vier leden*, de heeren J. CASEMIR (overleden), J. TH. DOORNBOSCH, HK. MIEDENDORP en J. H. TER SPILL, die met het einde van dit jaar als zoodanig zullen aftreden, zijn van de 668 kiesgeregtigden door 78 hunne stemmen uitgebragt.

Van deze bekwamen de heeren J. TH. DOORNBOSCH 72, HK. MIEDENDORP 54, J. H. TER SPILL 52, A. DE MONCHY 51 stemmen, die alzoo benoemd zijn. De overige stemmen waren verdeeld als volgt: JB. MESDAG 15, D. VAN HOUTEN 6, E. MULDER 5, E. DOMMERING 4, P. ZEPER 4, JACOB HESSELINK 3, J. C. GRONEWOLT 3 stemmen. Overigens eenigen die 2 en 1 stem verkregen.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 4den November is benoemd tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Winschoten, mr. G. BAART DE LA FAILLE, advokaat en kandidaat-notaris te Groningen.

— Bij Koninklijk besluit van den 25sten October, is op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indië W. F. G. L. SICKINGHE, thans met verlof hier te lande aanwezig, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

— Ter teregtzitting van het prov. hof van *Groningen* van gisteren is behandeld de zaak van TEUNIS MULDER LUDELING, beschuldigd van diefstal op den openbaren weg, met geweld gepleegd, waardoor kwetsuren zijn ontstaan; na gehoord te hebben de verdediging des beschuldigden door mr. C. M. NAP, is de uitspraak door het hof bepaald op Woensdag den 15den dezer.

— Naar men verneemt, zal de zaak van den schipper DE GROOT tegen de stad Groningen, betrekkelijk het vaststooten van het schip van eerstgemelden op eenen blinden paal onder den Steentilpoortenboog alhier, den 22sten December eerstkomende worden bepleit.

— Naar wij vernemen, heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, bij gelegenheid van het aan den heer mr. B. TEN BRINK verleend eervol ontslag als rector en provisioneel conrector der Latijnsche school te Appingedam, de tot dus verre van rijkswege aan die school verleende toelage doen ophouden.

Het klein getal leerlingen, dat zich in de laatste jaren op de school bevond, heeft Z. Exc. bezwaard langer eene zoo aanzienlijke som als verleend werd van rijkswege te blijven besteden, en de heer minister heeft het oogenblik dat de vorige leeraar is ontslagen en er geen ander docent bij de school werkzaam is, bijzonder geschikt geoordeeld om de rijks toelage in te trekken.

— De eigenaren van schuiten in 't veer van *Groningen* op *Winschoten*, vice versa, hebben, vereenigd, dezer dagen zich geadresseerd bij de betrokken gemeentebesturen, om concessie tot het zoo spoedig doenlijk in dienst stellen op dat veer van twee ijzeren barges, tot vervoer uitsluitend van personen en hunne bagage.

— Men schrijft ons uit *Scheemda* van den 7den dezer het

volgende: „In onze, op heden gehouden, en talrijk bezochte eerste Nutsvergadering had eene plegtigheid plaats, waarvan wij niet nalaten kunnen melding te maken. Nadat de heer GOUDSCHAAL de vergadering met eene redevoering geopend had, beklom zijn eerw. later nog eens het spreekgestoelte, om plegtige uitreiking van eene zilveren medaille te doen, die door het hoofdbestuur der maatschappij tot nut van 't algemeen aan den alhier woonachtigen, en in de vergadering tegenwoordigen rijksambtenaar, den heer T. T. BAKKER, in de maand Julij l.l. toegekend was. Van de edelmoedige daad, waardoor hij zich die eer had verworven — het redden namelijk van het zoontje van den schipper MOLENKAMP uit het trekdiep, waarin het reeds met den dood worstelde — hebben wij in dit dagblad verslag gegeven. In de toespraak intusschen, tot den redder van dat jeugdig menschenleven gerigt, vernamen wij met belangstelling, dat het niet de eerste belooning was, die hem voor zijne edelmoedigheid te beurt viel, maar dat hij zich bij onderscheidene gelegenheden door edelmoedige bedrijven had verdienstelijk gemaakt. „Wij weten het" — zoo deed de redenaar zich hooren — „en wij willen het openlijk tot uwen lof vermelden, dat dit eermetaal het eerste niet is, hetwelk gij voor uwe menschlievende daden ontvangt. Wij weten het, dat van jongs af die trek der edelmoedigheid, die zucht en koenheid in het menschenredden u eigen was; dat gij ten jare 1822 reeds, en dus op 21jarigen leeftijd, door het departement Appingedam voor het redden van den kapitein SPIJKMAN met eene zilveren medaille vereerd zijt; dat gij ten jare 1828 aan boord van de brik „de Gier" niet geschroomd hebt, om in de golven der Middellandsche zee te springen, ten einde eenen makker te redden, al moest gij dien vermetelen stap ook met eene gevaarlijke ziekte bekoopen. Wij weten het, wat nog niet lang is geleden, dat de redding van twee menschenlevens — op den 21sten October 1852 en den 31sten Augustus 1853 — u de bijzondere tevredenheid van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning met eene gratificatie van *f* 25 verwierf. Dat alles weten wij, en bij die treffende blijken van uwe edelmoedige inborst verheugen wij ons, u openlijk een nieuw bewijs te kunnen geven, dat de maatschappij tot nut van 't algemeen in dezen uwe verdienste waardeert. Ontvang als zoodanig de zilveren medaille, ter uwer eere geslagen! Ontvang ze met dankbaarheid jegens God, die u den koenen moed, en edelen zin verleende, om uwe liefde tot den naasten door zulke echt Nederlandsche daden te toonen." Wij nemen uit de rede des sprekers niet meer over, maar vermelden alleen nog, dat de heer BAKKER van alle zijden met zijne onderscheiding van harte geluk gewenscht werd.

— Onze correspondent te *'s Gravenhage* schrijft ons van den 7den o. a. het volgende:

De Tweede Kamer heeft heden te 2 uur hare zitting hervat. Zij heeft een verschijnsel opgeleverd, dat de aandacht der natie verdient. Vijf leden der Kamer hebben het initiatief genomen om een wetsontwerp voor te stellen tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen. Het zijn de heeren v. HOËVELL, v. BOSSE, JESPERS, WESTERHOFF en THORBECKE, uit meerdere voorstanders van gemelde afschaffing alzoo gekozen, om uit elke sectie één lid te hebben. Er bevinden zich echter onder de voorstanders van afschaffing der accijnsen ook nog anderen, die liever den accijns op het gemaal in dien zin zouden zien afgeschaft, dat het gemaal van rogge geheel wierd vrijgegeven en de belasting op de tarwe bij admodiatie of hoofdgeld werd geheven. Deze hebben tot nog toe geen voorstel in dien geest gedaan, maar zouden gaarne zien, dat de Regering zelve daartoe mogt kunnen besluiten, omdat het initiatief tot zulk een wetsvoorstel moeijelijk door de Kamer kan genomen worden wegens het bezwaar der regelen, aan de admodiatie of het hoofdgeld verbonden.

Uit een nader schrijven van dien dag blijkt, dat de memoriën van beantwoording der Regering op de Staatsbegrooting over 1855, betrekkelijk hoofdst. II, III, IV, V, VI en VII dien avond gedrukt aan de leden der Kamer zijn rondgezonden.

Wij zien ons in staat gesteld, reeds de volgende uittreksels daaruit aan onze lezers mede te deelen.

Uit het antwoord des ministers van *binnenl. zaken* op het verslag der Tweede Kamer nopens de begrooting van zijn departement, blijkt, dat de uitvoering van een afwateringskanaal van Koevorden naar Ane wordt voorbereid.

De Regering heeft het plan om de verschillende eilandjes in de rivier den IJssel door zijstroomen gevormd, weg te nemen en de rivier een' eenigen weg aan te wijzen.

Een ontwerp van wet, bevattende de regels nopens de heffing van regten wegens het gebruik van openbare werken in het *belang der gemeenschap te land en te water, alsmede tot verzekering van de instandhouding en het behoorlijk gebruik der werken*, is op dit oogenblik aan de overweging der provinciale besturen onderworpen.

Kan dit wetsvoorstel, zooals zich laat aanzien, nog in het loopende zittingjaar aan de Staten Generaal worden aangeboden, en wordt het tot wet verheven, eene behoorlijke politie op de gewone wegen zal daardoor worden bevorderd, waarnaar de afdoening der ontworpen verordeningen op de dienst der spoorwegen zal kunnen volgen.

Eene voorloopige concessie voor den aanleg van spoorwegen, geldende voor den tijd van één jaar, is door den Koning toegezegd aan de heeren C. S. SIXMA v. HEEMSTRA, H. L. v. HEEMSTRA en BERNELOT MOENS en Co.

Deze spoorwegen zullen worden aangelegd van:

1) Harlingen, over Leeuwarden en Groningen naar de Hannoversche grenzen, in de rigting van Leer;
2) van Leeuwarden naar Zwolle;
3) van Groningen naar Zwolle;
4) van Zwolle naar Arnhem;
5) van Kampen, over Zwolle naar de grenzen, in de rigting van Rheine.

Deze concessie is den 10den Oct. j.l. voorwaardelijk aanvaard, en ten gevolge van dien zal met die heeren nader over de voorwaarden worden onderhandeld.

Nopens de inpoldering van den Dollart, namelijk van een gedeelte van den Dollart, waarvoor echter nog geen concessie is aangevraagd, meent de Regering goede uitzigten te hebben. De commissaris des Konings in Groningen heeft zich, op verlangen der eigenaars van de in te dijken gronden, met de leiding dier gewigtige aangelegenheid belast.

Als de uitvoering van dat werk tot stand komt, heeft de Regering reeds in 1852 beloofd, de Statenzijl voor rekening van het Rijk naar buiten te brengen. Daartoe zal de toestemming van Hannover noodig zijn, doch die zal spoedig worden verleend, als aan het gouvernement van dat rijk een volledig uitgewerkt plan der onderneming, waarmede men zich ijverig bezig houdt, zal zijn medegedeeld.

De Regering acht het niet ongeoorloofd, dat eene regeling van de inrigting der Delftsche akademie geschiede, zonder inmenging der wetgevende magt. Al geldt het een tak van hooger onderwijs, behooren dan — zoo vraagt zij — daarvan de bijzonderheden van de uitwendige inrigting van zoodanige instelling, door den wetgever te worden vastgesteld? De staatscommissie voor het hooger onderwijs in 1849 gaf hierop een ontkennend antwoord. Intusschen zal tot de regeling der inrigting van de akademie te Delft de medewerking der wetgevende magt worden gevraagd in het toestaan van de noodige fondsen, 't zij bij eene speciale wet, 't zij later bij de begrooting der staatsuitgaven.

De Leidsche hoogeschool heeft ongeveer *f* 2600 bijzondere inkomsten 's jaars — een gering overschot van haar vroeger zoo aanzienlijk inkomen van *f* 40,000, voortspruitende uit tienden, erfpachten en renten, haar, tijdens hare oprigting, door de Staten van Holland en West-Friesland geschonken. Het bleek nergens uit, dat dit rijksfondsen waren. Hoe dit zij, men wil aan dat overschot eerlang gelijke bestemming geven als aan vroegere kapitalen en ze alzoo gebruiken tot vernieuwing van eenige akademische gebouwen, die daaraan dringend behoefte hebben en waarvoor anders de hulp van het Rijk zou noodig wezen.

Zal de Regering de ontbrekende som aanwijzen voor de op te rigten sterrewacht te Leiden, eene som die nog al aanzienlijk zal kunnen zijn? Zij zou daarin nog al bezwaar vinden, en wil althans op dit oogenblik nog geen materiëel blijk van hare belangstelling geven, ter zake van de bedoelde sterrewacht.

Het drukken van een' catalogus der Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage zou eene uitgave vereischen van ongeveer *f* 14,000. Zulk eene som gaf nog al bedenking, te meer daar er een allezins bruikbare geschreven catalogus bestaat. Een catalogus voor de handschriften en voor de incunabula zal er echter door den druk verkrijgbaar worden gesteld. De kosten daarvan zijn geraamd op *f* 1040.

Het voormalig Koninklijk instituut zal niet „herleven" zoo als velen beweerden, maar het tegenwoordige eenige meerdere uitbreiding erlangen. Aan de Kamer is inzage gegeven van de memorie van toelichting, die de commissie, benoemd tot het ontwerpen van een plan tot uitbreiding der akademie, bij haar ontwerp van reglement gevoegd heeft. (Die commissie bestond uit de heeren VAN GEUNS, W. VROLIK, AB. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, J. VAN LENNEP, J. BAKE en M. DE VRIES.)

Meerdere uitbreiding is, ook om financiële redenen, onraadzaam, en het herstel der klasse voor beeldende kunsten minder noodzakelijk, wijl deze reeds behoorlijk wordt vertegenwoordigd door de koninklijke akademie van beeldende kunsten.

De heer VATTEMARE, voor wien *f* 500 's jaars uit onze schatkist wordt gevraagd, en welke som enkelen óf onnoodig óf te hoog voorkwam, heeft onze koninklijke bibliotheek verrijkt, onder anderen met de kostbare werken van FLANDIN ET COSTE en PERNET, ter waarde van *f* 1400 à *f* 1500 francs, NIEL, portraits des personnages illustres Français du XVI siècle, à 480 francs, enz., enz.

De Regering is bezig met het in gereedheid brengen van drie ontwerpen van wet betreffende de medische politie, en hoopt die weldra in de Kamer ter tafel te brengen.

De rijks-veeartsenijschool te Utrecht kost de schatkist *f* 20,000, en het nut daarvan is niet evenredig aan de kosten. Voor proeven met de inënting der longziekte is eene tijdelijke uitgaaf van *f* 4000 berekend.

Eerstdaags komt bij de Kamer in een wets-ontwerp op de uitoefening der veeartsenijkunde.

Het derde verslag der commissie aangaande de waarde der inënting als vóórbehoedmiddel tegen de longziekte, wordt in de volgende maand te gemoet gezien en zal dan publiek worden gemaakt.

Eerlang wordt bij de Wetgevende Magt een wets-ontwerp tot regeling van de strafwetgevende magt, de waterschapsbesturen en van andere behoeften van den waterstaat ingediend.

De Regering is tegen het denkbeeld door sommigen geopperd om eenen *parmanenten raad van waterstaat* in te stellen. Deze geeft zonder groot nut veel omslag, tijdverlies en vrij belangrijke uitgaven.

Op de aanmerking, door sommige leden der Kamer gemaakt op de verhoogde bezoldiging van opzigters van den waterstaat, heeft de minister van binnenl. zaken geantwoord, dat om zoodanige ambtenaren, die geschikt en ijverig zijn, te behouden, men zorgen moet voor behoorlijke belooning. Voor het examen van opzigter wordt veel, doch niet meer dan noodig is, gevorderd. Misschien veroorzaakt ook dit eene beperkte mededinging tot deze betrekking. Eenmaal toch bepaalde zich het getal sollicitanten slechts tot één. Zonder een voldoend getal bekwame opzigters, zou ook aan het korps ingenieurs eene grootere uitbreiding behooren gegeven te worden. De taak van eerstgenoemden is zeer gewigtig. Aan hunne dagelijksche zorg en toezigt zijn, b.v. in Zeeland, werken en polders toevertrouwd, wier waarde geschat wordt op ongeveer $3\frac{1}{2}$ millioen gulden.

Hier te lande zouden in 't vervolg 15 opzigters met het maximum van *f* 1200 en 40 met *f* 800 worden beloond.

De Pruissische Regering heeft, op aanzoek van onzen minister van buitenl. zaken, verklaard, dat zij al het mogelijke zal doen om den Rijnspoorweg in 1856 gereed te doen zijn. Dat zij reeds in 1855 voor de dienst zou kunnen worden opengesteld, durft zij echter niet stellig beloven.

De minister van binnenl. zaken heeft verklaard, dat de werking der provinciale en gemeentewet vrij gunstig is, doch dat de toepassing van sommige bepalingen nog al moeijelijkheden veroorzaakt, die door haar nut niet worden opgewogen. Voornamelijk is dit het geval met de voorschriften omtrent het stelsel van belastingen, waarvan de invoering niet overal zal kunnen geschieden.

De Regering is van gevoelen, dat sommige bepalingen der wet eene meerdere inmenging van het centraal gezag toelaten, dan de bedoeling van den grondwetgever schijnt geweest te zijn. Maar zij meent tevens, dat dienaangaande eerst over 3 à 4 jaren rigtig uitspraak zal zijn te doen. Zij onthoudt zich van de inmenging in plaatselijke belangen, waar die wet haar daartoe niet verpligt, en tracht de belemmeringen, die de zelfstandigheid der plaatselijke besturen in den weg staan, zoo veel mogelijk op te heffen.

De minister van binnenl. zaken heeft in zijn antwoord op het verslag der Kamer betreffende zijn budget, verklaard, dat zoodra mogelijk zal voorzien worden in de gewigtige onvervulde betrekking van burgemeester van Amsterdam.

Misschien dient de Regering in dit zittingsjaar een wetsontwerp in op de *nationale militie*, en het maakt bij haar een punt van overweging uit, om, in afwachting dat zoodanige wet zal zijn tot stand gekomen, eenige wijzigingen te brengen in de thans bestaande wet op de schutterijen, ten einde deze in vele opzigten in beteren staat te brengen dan zij nu is.

Welligt wordt de premi op de walvischvangst opgeheven. Nopens de waarde van de zeehonden zal de Regering, ten gevolge van gemaakte aanmerkingen, een onderzoek instellen.

De Regering hoopt weldra een wets-ontwerp aan de wetgevende magt aan te bieden op de *octrooijen.* Ook zal in deze zitting een wets-ontwerp worden aangeboden op den ijk der maten en gewigten.

Misschien zal er een vast personeel van ingenieurs worden aangesteld tot het onderzoek der stoomwerktuigen.

Dat de som van *f* 40,000 voor de bevordering van de belangen der Nederlandsche nijverheid op de tentoonstelling te Parijs te hoog zou zijn, wordt door de Regering niet toegegeven. Die te Londen heeft in 1851 *f* 15,000 beloopen en zij voorzag slechts karig in de allernoodzakelijkste behoeften. De Britsche Regering wees voor Parijs aan *f* 600,000 en de Portugesche *f* 30,000.

Z. M. de Koning heeft in de kosten voor de Londensche tentoonstelling bijgedragen voor eene som van *f* 2339.25.

Bij de telegrafie worden aanhoudend meer ambtenaren aangesteld, terwijl het aantal kantoren niet te spoedig zal worden vermeerderd. Dit zal sommige klagten over de werking der telegrafen hier te lande — vele worden er gehoord die ongegrond zijn — naar het oordeel der Regering wegnemen.

Alle steden die op de telegraaflinie liggen kunnen een kantoor hebben, als zij daartoe een geschikt lokaal aanwijzen en als de onzuivere opbrengst binnen het jaar meer dan *f* 2000 beloopt. Blijft het bedrag daarvan beneden deze som, dan staat de Regering niet in voor de instandhouding van het kantoor.

Waarschijnlijk zal in deze zitting onzer Wetgevende Magt een ontwerp van wet worden ingediend, inhoudende eenige wijzigingen in de wet op de jagt en visscherij. Het hoofdbeginsel der wet blijft echter. Het beschermt het jagtveld en de visscherij, en in zooverre het eigendom der ingezetenen; het gaat de stroopzucht voldoende tegen, en geeft de schatkist eene bate van ruim *f* 50,000.

De beide hoofden der ministeriën van *eeredienst* hebben in het verslag der Kamer over de begrootingen hunner departementen aanleiding gevonden om te verklaren, dat het in het beginsel der Regering en bepaaldelijk in haar beginsel ligt, om ten aanzien der bemoeijenis met de aangelegenheden der kerkgenootschappen, de perken, door de grondwet en de wet gesteld, gestreng in acht te nemen. Goede verstandhouding, op wederkeerig vertrouwen gevestigd, zal eene anders moeijelijke taak vergemakkelijken. Als de Staat de kerkgenootschappen door eene stemming van welwillendheid en vertrouwen, niet door noodelooze en wrevelwekkende banden aan zich bindt, zal daardoor van zelf het practisch terrein vernaauwen, waarop de werking van den toezigtspligt zich behoeft te doen gevoelen.

Choleraberigten.

GRONINGEN, 9 November. Van de sedert het begin der maand October officiëel aangegeven cholerazieken zijn er tot op heden morgen 74 hersteld of bijna hersteld; 120 overleden en blijven de overigen in behandeling. Gelukkig blijft die ziekte in de laatste dagen aanmerkelijk afnemen en vertoont zij zich over 't geheel minder kwaadaardig. Intusschen is het getal dergenen, die aan de gevolgen er van zeer zwak en sukkelende zijn, en versterkend voedsel en zorgvuldige verpleging behoeven groot, weshalve het zeer te wenschen is, dat de alhier bestaande *commissie voor cholerazieken* kunne blijven voortgaan met datgene te doen, wat naar het oordeel der geneeskundigen het meest nuttig en noodig is.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te *Amsterdam* zijn den 7den aangegeven 2 choleralijders; den 8sten is geene aangifte van choleralijders gedaan. In het hospitaal blijft in behandeling 1 lijder.

— Te *Utrecht* zijn op den 5den Nov. bijgekomen 3 lijders, overleden 3, hersteld 9, en den 6den bijgekomen 5, overleden 2, hersteld geene, blijvende in behandeling 41; den 7den bijgekomen 4 lijders, overleden 4, hersteld geene, blijvende in behandeling 41.

— Te *Zwartsluis* is de cholera opgehouden, na 25 offers geëischt te hebben.

— Van den 30sten October tot en met den 1sten Nov. zijn te *Veenhuizen* door de cholera aangetast 3 personen, overleden 1, hersteld 16, onder behandeling gebleven 41. — Van den 2den tot den 7den November bijgekomen 3, overleden 3, hersteld 12; alzoo nog in behandeling 29. (In het geheel aangetast 226, overleden 123, hersteld 74.)

— De cholara is nog niet geheel uit *Parijs* verdwenen, de sterfte heeft van den 23sten tot den 29sten zich in de gasthuizen afgewisseld van 1 tot 8, in de stad van 4 tot 12. De *Union Médicale* zegt dat zich eenige ziektegevallen vertoond hebben in de departementen l'Allier, Haute-Vienne en la Manche, die tot heden verschoond waren gebleven. De tijdingen uit het zuiden zijn bevredigend. Het bedrag der algeheele sterfte is thans tot 110,000 geklommen.

— De cholera heeft eindelijk *Napels* verlaten; alleen in de Abruzzen en in Kalabrië doen zich nog enkele gevallen voor. Ook op *Sicilië* treft de ziekte nog enkele personen; *Palermo* is nog niet geheel van haar bevrijd. Geene stad van Europa heeft meer geleden dan *Messina.* Het officiëel bekende cijfer der dooden is 22,500, en dit getal is beneden de waarheid, want dagelijks gaan de autoriteiten huis aan huis inlichtingen inwinnen, om de sterfgevallen te constateren en vernemen steeds nieuwe, door de mededeelingen welke zij van de te Messina terugkeerende burgers dier stad erlangen. Men weet dat op den dag toen de cholera aldaar verscheen, niet één ambtenaar op zijn' post was, derhalve geen sterfgeval kon worden ingeschreven. De geestelijken, geneesheeren en apothekers hadden het eerst de vlugt genomen.

Kerknieuws.

OBNEMUIDEN, 2 November. Heden werd alhier beroepen, de weleerw. zeer gel. heer *W. A. Becking*, pred. te Scharnegoutum en Loinga.

— De weleerw. zeer gel. heer *D. F. Thieme*, hulpprediker te Gorredijk, heeft den 6den November de beroeping naar Lettelbert en Enumatil aangenomen, tot innige blijdschap dezer gemeente, die nu toch eindelijk eens weder, nadat zij bijna drie jaren herderloos is geweest, in het bezit van een' eigen herder en leeraar zal komen.

WESTERBORK, 6 Nov. De predikant der Chr. Afg. gemeente alhier ds. *Nijenhuis*, heeft de beroeping naar 't Zandt aangenomen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, *heden*, 9 *November*.

Volgens hier ontvangen berigt uit Madrid, heeft de Koningin *Isabella* de Cortès geopend en plegtig beloofd, onder Gods bijstand, de constitutie opregtelijk te zullen handhaven.

Den 1sten dezer was vóór Sebastopol nog geene verandering van zaken gekomen; overigens is er van het oorlogstooneel geen nieuws ontvangen.

'sGRAVENHAGE, *heden*, 9 *November.*

Bij Kon. Besluit van den 6den dezer is tot griffier bij het kantongeregt te Hoogezand benoemd de heer mr. H. VEENHOVEN, advokaat aldaar.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, *heden*, 9 *November*.

				Slotkoers.
NEDERLAND	Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	59.
Dito	Dito	„ 3	„	$70\frac{1}{2}$.
Dito	Dito	„ 4	„	$89\frac{1}{8}$.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	$64\frac{3}{4}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	$74\frac{3}{4}$.
Dito	Dito 1854	„ 5	„	$74\frac{3}{8}$.
Dito	1851 en 1852	„ $2\frac{1}{2}$	„	$32\frac{5}{8}$.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1	„	$17\frac{7}{8}$.
Dito	Binnenl	„ 3	„	$32\frac{1}{8}$.
PORTUGAL		„ 3	„	$36\frac{3}{8}$.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	$99\frac{1}{8}$.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	$75\frac{1}{2}$.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 9 November. Vertrokken het nieuwgebouwde kopervast schoonerbrikschip de Lauwerzee, kapit. *P. ter Huizen Kuijper* van Groningen, geladen met kalk, steen, enz. naar Newcastle en van daar naar Niekerie.

Binnengekomen te Amsterdam den 6 Nov., kapit. *Klasen* Margrieta, van Koningsbergen; *de Groot* Wierdina Fokkelina, v. Neuhaus; *Booneveld* de Vreede, van de Noordzee; den 7den *Timmer* Elizabeth, van Sunderland. — Te Texel den 5 Nov., *Mulder* Alida, van Koningsbergen; den 7den *de Jonge* Zuiderzee, van Havanna. — Te Vlissingen den 5 Nov., *Swarts* Soerabaya, van Callao; *Kiers Kok* de Hoop, van Konstantinopel. — Te Laguna den 1 Sept., *Smit* Transit van Vera Cruz, om voor Antwerpen te laden. — Te Pyraeus den 21 Oct., *Hoek* Johanna Hendrika, v. Amsterdam, zou den 29sten dito naar Smirna vertrekken. — Bij Gibraltar den 22 Sept., *Homan* Groot Zeewijk, van Amsterdam naar Syra. — Bij Beveser den 1 Nov., *Kramer* Christina, van Hartlepool naar Hong Kong. — Te Hamburg den 5 Nov., *Muller* Antje en *Vlas* Hendrika, beide van Amsterdam; *Riebeling* Catharina Margaretha, van Harburg; den 6den *Loots* Emkiena, van Texel. — Te Bremerhaven den 4 Nov., *Tjarks* Henriette, van Middlesbro; *Dost* Ettina, van Jutphaas; *Alberts* Gesina, van Steinhauserziel; den 6den *Kremer* Goede Verwachting, van Stettin naar Groningen, met schade; *Dijk* Maria, van Koningsbergen naar Amsterdam, met tarwe, zijnde lek en hebbende overgeworpen lading. — Te Altona den 6 Nov., *Koning* Johanna Margaretha, van Harburg. — Te Harburg den 3 Nov., *Jansen* Jonge Johannes, v. Amsterdam; *Lindeboom* Geertruida, van Londen; den 4den *Pieper* Catharina, van Middlesbro; *van der Horst* 4 Gebroeders, van Amsterdam; *Naatje* Alberdina Etzina, v. Londen. — Te Cuxhaven den 5 Nov., *Kramer* Agatha Jacobina, van Groningen. — Te Balte den 30 Oct., *Kramer* Antina, van Bremen; *Bolmeijer* Uit Vriendschap, van Groningen. — Te Fanoe den 30 Oct., *Winther* Anna Johanna, v. Koppenhage. — Te Leer den 31 Oct., *Puister* Imke Giezen, van Rotterdam. — Te Kiel den 4 Nov., *Rosenbeek* Anna Dorothea, v. Callundborg. — Te Memel den 1 Nov., *Brouwer* Lumina, van Amsterdam; *Jonkhoff* de Hoop, van Schiedam. — Te Frederikshaven den 31 Oct., *Hazewinkel* Johanna Petronella, den 1 Nov. vertrokken naar Grenaae.

Binnengekomen te Texel den 7 Nov., kapit. *Drent* Anna Cath., v. Hull; *de Boer* Alida Elisab., v. Memel; den 8sten *Wegener* Vr. Martha, v. Benicarlo, *de Vries* Jantina, v. Malaga; *Berg* Jonge Hendrik, v. Newcastle; *Brouwer* Aurora, v. Stettin; *Koster* Marg. en *Tiktak* Jantina Fenneg., beide v. Frederikstad. — In het Vlie den 5 Nov., *Klasen* Margaritha, v. Koningsb.; *Banting* Gezina, v. Dantzig. — Te Vlissingen den 6 Nov., *de Jonge* Jezelina, van Koningsb. — Te Londen den 6 Nov., *Bekkering* Margaretha, van Koningsb. — Te Yarmouth den 3 Nov., *van der Zee* Neeltje, van Amst. — Te Marseille den 3 Nov., *Beekhoudt* H. Willebrordus, v. Genua. — Te Newyork den 24 Oct., *Kamminga* Amstel, van Amsterdam. — Te Pillau den 5 Nov., *Post* Elizardina Catharina, van Newcastle, met lekkagie. — Te Dantzig den 5 Nov., *van Os* Cornelia, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 5 Nov., kapit. *Wiards* Antina, naar Hamburg; den 6den *Dokman* Geertruida Johanna, naar Livorno; *Weij* Hilke, naar Dantzig; den 7den *van der Star* Maria, naar Stettin. — Van Texel den 7 Nov., *de Jong* Jan Hendrik, naar Valparaiso. — Van Hamburg den 5 Nov., *Klein* Jantina, *Prins* Jonge Barend, *Schuur* de Hoop en *Scholten* Vr. Mettina, alle 4 naar Termunterzijl; *de Roth* Catharina Maria, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 6 Nov., *Speelman* Vrouw Grietina, naar Groningen. — Van Frederikshaven den 1 Nov., *Mooi* Hillechiena Catharina, naar Koningsbergen.

Vertrokken van Falmouth den 4 Nov., kapit. *Fekkes* Tjallinga Cornelia, v. Livorno n. Gainsbro. — Van Dantzig den 3 Nov., *Doewes* Geerdina, naar Amsterdam.

Zeilklaar te Stockholm den 30 Oct., kapit. *Postema* Martha en den 31sten *Engelsman* Christina, beide naar de Noordzee.

Zeilklaar te St. John's N. B. den 13 Oct., kapit. *Bonjer* Johanna Brons, n. Londen. — Te Newcastle den 4 Nov., *Beukema* de Marne, naar Livorno; *Gort* Alida, naar Altona.

ZOUTKAMP, 9 Nov. Binnengekomen den 7 Nov., kapit. *Blouw* Gezina, van Koningsbergen, met verlies van booten, enz.; zijnde dit de kof den 6den gemeld en niet kapit. *Foppes.*; den 9den *Bieze* Elsina, van Brevich.

Zeilklaar kapit. *Jenkins* Jane, naar Ipswich.

OOSTMAHORN, 8 Nov. Vertrokken den 7 Nov., kapit *Mulder* Minerva, v. Rotterdam n. Emden; *Groenewold* Petina, v. Zaandam n. Battrum; *Beckering* Annechina, v. Amsterdam n. Hamburg.

Den 6den November is op Schiermonnikoog gestrand de tjalk Hendrika, kapit. *G. J. Scholtens*, het volk is gered.

DELFZIJL, 8 Nov. Binnengekomen den 5 Nov., kapit. *Drewes* Twee Gezusters, van Colberg en den 6den *Dirks* Fenna, v. Emden, beide naar Amsterdam; *Brenius* Dorothea, van Ditzum; *Dirks* Catharina, van Hamburg; *Meijer* Aaltina Helena, van Harburg; *Dost* Margrietha, van Neuhaus; *Puister* de Vrouw Maria, van Hoeksijl naar Amsterdam; *Feiken* Alida Adriana, van Dantzig naar Amsterdam, met verlies van een zwaard en den kluiffok, gebroken stuurpen en boot, is zwaar lek en moet lossen om te repareren; *Joosten* Vrouw Hillechiena, van Kiöge naar de Maas, als bijlegger door verlies van zeilen, gebroken boegspriet en boot en meerdere zeeschade, zal vermoedelijk lossen om te repareren; den 7den *Gerritsen* Jonge Gerrit, van Stege naar Rotterdam, met verlies van een anker en ketting, zeilen, boot, boegspriet en verschansing, is lek en heeft zware slagzijde, moet lossen om te repareren; *van Sluis* Tjakind, van Hernesus naar Amsterdam, met verlies van zeilen en andere zeeschade, zal vermoedelijk lossen om te repareren; *ter Poorten* Ida Maria, van Dantzig naar Amsterdam, met verlies van ankers, ketting, boot, verschansing, zeil en touwwerk en meerdere zeeschade, moet lossen om te repareren; *Bakker* Jantje en *Bakker* de Hoop, beide van Bremerhaven, *Gort* Vriendschap, van Stettin; *Geveke* Berendina, van Frederikstad.

Vertrokken den 5 Nov., kapit. *Visser* de Vrouw Luppina, van Amsterdam naar Leer; den 7den *van der Molen* Jantina, naar Leer; *Visser* Bruno, naar Hamburg en *Klofkorn* de Vrouw Margaretha, naar Bremen, beide van Amsterdam.

In den nacht van den 3den op den 4den November is in het Doekegat gezonken het Nederl. smakschip de Onderneming, gevoerd geweest door kapit. *H. O. Heida*, van Koningsbergen naar Amsterdam, uit welk schip bij laag water door ligters zijn geborgen pl. m. 13 lasten tarwe, benevens de geheele fleet; door het aanhoudend stormachtige weder is het schip zoo goed als wrak geworden, daar de achtersteven reeds uit het schip geslagen is.

MEMEL, 2 Nov. Behalve de Hendrika Catharina, die nog aan den grond zit, is bij den laatsten storm het hier liggende schip Geertruida Jacoba, kapit. *Potjer*, van Groningen, aan den grond geraakt en ook nog niet vlot.

Het schip Friso, kapit. *Duintjer*, met lijnzaad van Londen n. Amst., is op de kust van Maplin Sand geraakt, doch weder af en den 4den November lek te Whitestable binnengebragt.

Het schip de jonge Timen, kapit. *S. T. Swiers*, van Yarmouth naar Newcastle, is den 5den Nov. te Bridlington masteloos binnengesleept, zijnde den vorigen nacht door het Engelsch oorlogsstoomschip Mallacca, aangevaren, die het op sleeptouw genomen en tot in de baai van Bridlington gebragt heeft.

Het schip Jacobus, kapit. *A. J. Borst*, van Hamburg naar Fernambuck, te Yarmouth binnen, heeft den 3den Nov. de reis voortgezet.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

2 Nov. de Boer, Gezina, v. Koningsb. n. Newc., m. haver.
Bakker, Samuel, v. Milford n. Dantzig, m. ballast.
v. Reen, Vriendschap, v. Amst. n. Malmö, m. ballast.
de Jonge, Egbertus, v. Dantzig n. Liverpool, m. talk.
Dekker, Epimachus, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
Steuger, Anna Marg. Adriana, v. Amst. n. Memel, m. stukg.
Karst, Martha Alida, v. Amst n. Memel, m. stukgoed.
Jongman, Marg. Augusta, v. Rott. n. Memel, m. suiker.
Priebe, Gijsbertha Wilhelm., v. Harlingen n. Memel.
Priebe, Maria, v. Amst. n. Koningsb., m. stukgoed.
Mooi, Hillechina Cath., v. Antw. n. Pillau, m. dakpannen.
Kuiper, Engelina Petron., v. Koningsb. n. Schied., m. tarwe.
Meijer, Maria, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
3 —— Jongebloed, Johanna, v. Hull n. Memel, m. boomwol.
Mandema, Sunia Geziena, v. Dantzig n. Nantes, m. hout.
Meesenbroek, Wierd. Hendr., v. Dantzig n. Londen, m. talk.
4 —— Pfeiffer, Diana, v. Grangem. n. Stettin, m. ijzer.
Mulder, Hendrik en Ubbo, v. Belfast n. Koningsb., m. ijzer.

De wind den 2 Nov. N.W., W.N.W., W.Z.W.; den 3den Z.Z.W., W., W.Z.W., den 4den N.N.W.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 3den tot en met den 9den November 1854 zijn te *Groningen* geboren 4 zoons en 11 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 21 onder en 13 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 6 *November*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden minder aangevoerd en bragt dooreen 25 cents meer op; goede en puike *f* 13,25 a *f* 14; mindere *f* 11,75 a *f* 13; Poolsche en jar. Roode weinig begeerd en *f* 5 lager; puike N. Hoogl. Kleefsche schaarsch en prijshoudend; geringe dito lager afgegeven; 156 ℔ O. witb. Pools. *f* 500; 155, 156 ℔ dito *f* 485; 154 ℔ witb. Pools. *f* 475; 160, 162 ℔ N. Hoogl. Kleefsche *f* 465, *f* 470, *f* 475, *f* 480; 161 ℔ dito Bovenl. Ris *f* 450; 158 ℔ dito Hoogl. Kleefs. en Bovenl. beiden *f* 430; 160, 161 ℔ dito Hoogl. Kleefs. *f* 440, *f* 450; 158 ℔ dito *f* 450; 156, 157 ℔ Jar. Rostocker *f* 465; 168 ℔ Cub. *f* 460. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. traag *f* 9,50 a *f* 10,00; Buitenl. tot ruim vorige prijzen weinig begeerd; 148 ℔ Pruiss. *f* 330; 142, 145 ℔ Arch. *f* 312, *f* 323, *f* 328; 142 ℔ Jar. dito *f* 315. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cts. lager; Winter en Zomer *f* 5,80 a *f* 6,80; voorts 157 ℔ puike grove Deensche *f* 270. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4 a *f* 4,80; dito Lange *f* 3,20 a *f* 4. — Boekweit: op 140 ℔: N.-Brab. *f* 240, *f* 243, *f* 245, *f* 248; Rijn *f* 240, *f* 245, *f* 246. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 11 a *f* 11,50; groote dito *f* 11,25 a *f* 12,50; Geldersche Grauwe *f* 11 a *f* 12,50. — Boonen: Zeeuwsche en Walchersche Witte 75 ct. hooger, *f* 12,50 a *f* 14; dito Bruine 50 ct. lager, *f* 10,50 a *f* 12,25; dito Paardenboonen 20 c. lager, *f* 7,10 a *f* 8,10. — Koolzaad: mooi Zeeuws. en Vlaams. gestort 73 p.vl. — Kanariezaad 50 cent hooger *f* 11,25 a *f* 12,50.

ROTTERDAM, 7 *Nov.* Tarwe: 156 ℔ witb. Poolsche *f* 500; 155 ℔ O. witb. dito *f* 485; 162 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 455; 160 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 440, *f* 450. — Rogge: 144 ℔ Arch. *f* 325. — Lijnzaad: 116, 117 ℔ Berdiansky *f* 416.

AMSTERDAM, 8 *November*. Tarwe merkelijk hooger met veel handel; aan cons. verkocht: 133 ℔ witb. Pools. *f* 530; 128 ℔ b. dito *f* 495; 127 ℔ b. dito *f* 480; 128, 129 ℔ mind. dito *f* 475, *f* 477; 128 ℔ dito *f* 470; 129 ℔ j. Holst. *f* 460; 130 n Pommer *f* 445; 126, 130 ℔ Mecklenb. *f* 415, *f* 440; 129 ℔ n. Bovenl. *f* 430; 126 ℔ n. Gron. *f* 400; 135 ℔ Kubanka *f* 465; 127 ℔ Gron. *f* 405. — Rogge mede tot verhoogde prijzen bij partijen verkocht: 121 ℔ Pruis. *f* 330, *f* 335; 119 ℔ n. Archangel *f* 350; 119 ℔ j. Petersb. *f* 335. — Gerst: jarige Deensche *f* 6 hooger; 115 ℔ jar. Deensche *f* 240; 111 ℔ nieuwe dito *f* 235; nieuwe in een doen, — Haver, 75 ℔ Voer *f* 135. — Erwten prijshoudend. — Boekweit tot de prijzen van vorigen marktdag met meer handel cons. en speculatie; 122, 123 ℔ Nijkerk *f* 260, *f* 263; 122, 126 ℔ Gordijker *f* 260, *f* 263; 116, 118, 121 ℔ Holst. *f* 237, *f* 243, *f* 252; 119 ℔ Bel. Veen *f* 235.

Koolzaad *f* 1 p. vl. hooger; op 9 vat in Nov. 78½ p. vl.; April 1855 77 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder merkelijk hooger betaald; op 6/w. *f* 47,50; Vlieg. *f* 46,25; Dec. *f* 46 a *f* 46,50; Mei 1855 *f* 44,25 a 50. — Lijnolie op 6/w. *f* 42; Vlieg. *f* 40,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 46,25; Vlieg. *f* 45.

LONDEN, 6 *November*. De aanvoer van Engelsche Tarwe was heden niet bijzonder ruim en de prijzen 2 a 3 sh. hooger dan voor eene week. In vreemde Tarwe is weinig omgegaan, daar houders 2 sh. verhooging vroegen. — Van Gerst was veel aangevoerd, die echter tot goed vorige prijzen vlug opruimde. — De aanvoeren van Haver begonnen toe te nemen, waaronder eenige ladingen van Ierland. De handel was echter levendig en Oude Haver bragt vorige prijzen op; Nieuwe wordt 6 sh. lager genoteerd dan l.l. Maandag.

SCHIEDAM, 7 *Nov.* Moutwijn *f* 30. — Jenever *f* 35,50; Amst. proef *f* 36,75.

VEEMARKTEN.

KOEVORDEN, 6 *Nov.* Heden werden alhier aangevoerd 155 koeijen, 45 kalveren en 105 Drentsche schapen. De koeijen golden van *f* 60 tot *f* 110; de kalveren van *f* 20 tot *f* 40; de schapen van *f* 2,50 tot *f* 6. De handel was levendig, doch de prijzen der runderen waren iets minder dan op de markt van eene week vroeger.

AMSTERDAM, 6 *November*: 267 vette runderen werden met graagte verhandeld, verscheidene voor Londensche rekening voor *f* 260, *f* 240 en *f* 210; 231 melk- en kalfkoeijen voor *f* 170, *f* 150 en *f* 120; 89 graskalveren *f* 22, *f* 24 en *f* 26; 241 vette varkens voor 52—54 cent het Ned. ℔; 31 magere varkens *f* 14, *f* 16 en *f* 18; 39 schapen *f* 23, *f* 24 en *f* 26.

LONDEN, 6 *Nov.* De aanvoeren van hoornvee en schapen van het Vasteland bedroegen de afgeloopene week zijn zeer ruim geweest. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 2038 ossen, 835 koeijen, 532 kalveren, 324 varkens en 7240 schapen. Over het algemeen was de markt heden vlug. De voorraad van runderen was zwaar, zijnde er omstreeks 5400 stuks ter markt geweest. Vooral waren de goede soorten goed gevraagd. Van schapen waren er namelijk 26,000 stuks ter markt; hieronder bestond insgelijks tamelijk veel vraag. Van kalveren en varkens is niets bijzonders te vermelden.

EFFECTENBEURS.

Amsterdam, 8 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59¼, 59⅛, 59¼; Dito Dito 3 pCt. 70½, 70¼, 70½; Dito Dito 4 pCt. 89⅛, 89⅛, 89⅛; Handelmaatschappij 4½ pCt. 122. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 17½, 17⅛, 17⅞; Dito Binnenl. à 6/m. 6 pCt. 32⅛, 32, 32⅛; Coup. Bewijzen 5½, 5⅛; Amort. Schuld 4⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36⅞, 36⅛, 36, 3¼. RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99⅞, 100⅛, 100⅛; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99⅛; Cert. bij Dito 1831 en 1863 5 pCt. 82⅛; Dito bij *Hope* 4 pCt. 74⅞, 74⅛; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 73⅛; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 56⅛. — POLEN, Cert. 4 pCt. 64¾; Dito Aand. m. Loting 500 fl. *f* 139. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 64⅞, 65⅛; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32⅞, 33; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32⅞, 33; Dito Nieuwe 5 pCt. 75, 75⅛; Dito Dito 1854 5 pCt. 75, 75⅛, ⅛; Nation. Metall. 5 pCt. 1854 69; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 99; Braz. 5 pCt. 97; Mexik. 21⅛, ⅛; Dito Onbep. 21⅛, ⅛; Peru 4½ pCt. 67½; Grenada Uitg. 5⅛, ⅛; Ven. Uitg. 10⅛.

Holl. fondsen waren heden, bij geanimeerde affaire, tot verbeterde koersen meer gewild. Van vreemde effekten was alleen naar Russische meer vraag. Alle overige soorten waren nagenoeg als gisteren, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde. Gren. Onb. St. 14½, ⅛; Bl. Gr. Onb. St. 34⅛; 5 pCt. N. Russen bij *Stieglitz* 84⅛, ⅛, ⅛.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2⅛; Disconto 3 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59; Spaansche 1 pCt. 17⅛ a ⅛; Binnenl. 3 pCt. 32⅛; Metall. 5 pCt. 64⅞.

Op de lager afkomende koersen van Parijs van heden, blijft de markt op het einde der beurs ongunstig gestemd.

ADVERTENTIEN.

*** Onder dankbetuiging voor de welwillende medewerking, met welke Groningens Ingezetenen in den vorigen Winter getoond hebben te willen behulpzaam zijn in het uitreiken van verwarmend en gezond voedsel aan hunne verarmde Stadgenooten, hebben de **COMMISSARISSEN** voor de **SPIJSUITDEELING aan behoeftigen** — daartoe aangezocht zijnde, door vele Ingezetenen, in aanmerking nemende én de duurte van schier alle levensmiddelen én het heerschen der Cholera, — besloten, om gedurende de maanden **December, Januarij, Februarij en Maart** aanstaande, **drie malen per week** de gewone **UITDEELINGEN** te doen plaats hebben.

De INTEEKENINGSBILJETTEN worden rondbezorgd, waarop ieder, voor zoovele Portiën als bij mogt verkiezen, zal kunnen inteekenen, terwijl zij hopen, dat hunne Stadgenooten door eene ruime Inteekening, hunne belangstelling in deze, vooral in de tegenwoordige omstandigheden nuttige Inrigting, wederom zullen laten blijken.

Ingezetenen bij vergissing geen Inteekeningsbiljet bekomen hebbende, worden ten vriendelijkste uitgenoodigd, hetzelve bij een' der Commissarissen aan te vragen.

GRONINGEN, 1 November 1854.

G. VAN CALCAR, JR.	D. R. WIJCKERHELD BISDOM.
H. NIENHUIS.	P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
G. CREMERS.	
A. VAN BERCHUYS.	C. H. VAN ANKUM.
J. H. JAPPÉ.	M. BACKER.
J. J. CANTER CREMERS	P. TRESLING.
T. J. VAN IDDEKINGE.	

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* E. T. HEUKERS — CORBELIJN.
GRONINGEN, 3 November 1854.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijn dierbare Echtgenoot A. D. BONTHUIS, in den ouderdom van ruim vijfenzestig jaren. — Bijna vierenveertig jaren was ik met hem in een' gelukkigen echt vereenigd, waaruit drie Kinderen en een aangehuwde Zoon met mij het groot verlies betreuren.
VLIETHOVEN (onder *Farmsum*), 30 October 1854.
M. T. DIJKSTRA,
Wedw. BONTHUIS.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 91 jaren, mijn geliefde Echtgenoot TONNIS COPINGA, *Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof*, na eene gelukkige echtvereeniging van 41 jaren.
GRONINGEN, 3 November 1854.
H. REINDERS,
Wedw. T. COPINGA.

*** Heden avond, kort na elf uur, overleed, aan de gevolgen eener hevige ziekte van zes dagen, in den ouderdom van bijna 59 jaren, Vrouwe HENRIETTA PAULINA LEWE VAN ADUARD, gedurende bijna 32 jaren innig geliefde Echtgenoot van
J. DE VRIES.
GRONINGEN, 3 November 1854.

*** SNEEK, 3 November 1854. Heden overleed de Heer S. TEN CATE, oud 66 jaren, in leven *Burgemeester dezer Stad, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kommandeur van de Orde der Eikenkroon.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontvingen wij het treurige berigt van het overlijden van onzen hartelijk geliefden, op een na jongsten Zoon, NICOLAAS AMBROSIUS KEMPEN, op den 26sten September l.l. na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van bijna achttien jaren, aan boord van het Schoenerschip *de Atalante*, kapitein BROUWER, te *Suriname*.
GRONINGEN, 5 November 1854.
G. KEMPEN.
A. I. KEMPEN,
geb. **SIEKUS.**

*** Heden overleed zacht en kalm, na eene kortstondige ziekte, mijn Echtgenoot, REINT FREERKS VOS, in den gezegenden ouderdom van 75 jaren. Vijf Kinderen en vier Aangehuwde treuren met mij over het verlies van den overledene, van wien wij, ten gevolge van zijn Christelijk leven, durven zeggen: „bij rust van zijnen arbeid en zijne „werken volgen hem na."
NIEUW SCHEEMDA, 5 November 1854.
F. W. SIJPKENS,
Wedw. R. F. VOS.

*** GRONINGEN, 6 November 1854. Heden namiddag overleed, zacht en kalm, in den ouderdom van 79 jaren, na eene ongesteldheid van eenige dagen, Mejufvrouw A. HOEKSEMA, Wedw. wijlen den Heer N. HAVINGA OORTWIJN; diep betreurd door hare Kinderen en hoogbejaarde Moeder.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid van mij en mijne vijf Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot MELLE GARMTS VISSER, in leven *Beurtschipper op Groningen* en *Logementhouder aldaar*, in den ouderdom van veertig jaren en negen maanden. Zoo everredig zijn leven was, even zoo zacht was zijn einde.
GROOTEGAST, 7 November 1854.
A. K. BRINKMAN,
Wedw. M. G. VISSER.

*** Heden overleed, zeer onverwachts, aan eene ... koorts, mijn geliefde Echtgenoot JAN FREERKS BOER, in leven *rustend Scheepskapitein*, in den ouderdom van ruim 65 jaren, na eene echtvereeniging van 37 jaren.
HOOGEZAND, 7 November 1854.
G. NIEVEEN,
Wedw. J. F. DE BOER.

*** De Boekhandelaar **M. A. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, geeft heden uit:

JEZUS CHRISTUS EN DIE GEKRUISD,
de eenige wetenschap van den Evangeliedienaar in de Gemeente.
LEERREDE over I Corinthe II: 1, uitgesproken door
Dr. L. S. P. MEYBOOM,
BIJ ZIJNE INTREDE TE *AMSTERDAM*,
den 1sten November 1854.

Morgen te bezien
in het REVENTER van het BURGER WEESHUIS, de **belangrijke verzameling** THEOLOGISCHE, REGTSGELEERDE, MEDISCHE en ANDERE **BOEKWERKEN**, ten deele nagelaten door wijlen den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer **E. LASONDER**, Predikant te *Enter*, alsmede eene Collectie **PLATEN, ENZ.**, dagelijks op MAANDAG den 13den November en volgende dagen, des avonds te *half zes*, zullen worden verkocht.
De CATALOGUS is te bekomen bij
J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIETOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van FEIJE J. TIMMER en Vrouw, op DINGSDAG den 14den November 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder D. R. MULDER, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

Een **ROGGEMOLEN** met daarbij behoorende **BEHUIZING** en **TUIN**, staande en gelegen aan de Langestraat en het Hoofddiep te *Winschoten*, — om te aanvaarden den 1sten Mei 1855.
De Verkoopcondities zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIETOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIETOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. H. ENGELKENS, op WOENSDAG den 22sten November 1854, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Logementhouder G. J. KRAMER, te *Nieuwe Pekela*, in openlijke veiling verkoopen:

I. Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN**, met de daarbij behoorende HALVE PLAATS te VEENVELDE, groot 7 Bunders, 24 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te *Nieuwe Pekela*, Zuidkant, op no. 23, VRIJE EIGEN GROND, thans in huur bewoond en gebruikt door OTTO SICKENS; en
II. 13 Bunders, 87 Roeden, 69 Ellen HOOGVEEN met diens ONDERGROND, Zuidkant te *Nieuwe Pekela* gelegen, op no. 36, Stadsgrond.
De Verkoopcondities zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIETOR.

UIT DE HAND TE KOOP,

Het **SMAKSCHIP** ***ALBERDINA***, groot 62 Tonnen, zoo als hetzelve is bevaren door S. WILKENS, en thans is liggende te *Appingedam*.
Nader te bevragen bij voornoemden Eigenaar, te *Veendam*.

N.G.Jongebloed,

aan de Groote Markt, berigt, dat bij ontvangen zijn de **MODELLEN** van **MES WINTERHOEDEN**.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat bij haar zijn ontvangen de **MODELLEN** der **MANTELS, CHALES LONG, DOEKEN, BRODERIES**, en de **NIEUWSTE STOFFEN** voor dit Saizoen.
W. MICHEL.

W. Feis, Bz., te Winschoten,
heeft ontvangen: de **MODELLEN** voor **WINTERHOEDEN** en **MANTELS**, fraai **PELSWERK**, DAMES KLEEDEN, enz., HEEREN **KLEEDINGSTUKKEN** in grooten voorraad voorhanden. **Aanbestelde GOEDEREN** worden **spoedig** vervaardigd.

BIJ DEN ONDERGETEEKENDE TE BEKOMEN:

BESSENWIJN,	WITTE	per Anker	14	Gl.
„	„	Flesch	35	Ct.
„	ROODE	„ Anker	13	Gl.
„		„ Flesch	30	Ct.
BESSENSAP,		100 Fleschen	18	Gl.
		de Flesch	20	Ct.
KRUIDENAZIJN,		per Flesch	30	Ct.

GRONINGEN, 9 November 1854.
H. OPTEN.

FRANKFORT, Gezigtkundige,
beveelt zijne **schoone collectie BRILLEN**, enz., bij het geëerde Publiek aan.

Bij den Vleeschhouwer **E. J. DE MAAR**, in de N. Ebbingestraat, zal op heden worden geslagt: Een buitengewoon puik vet en best **ZOETEMELKS KALF**, gemest bij en afkomstig van den Heer B. E. BOTJES, te *Zuidbroek*.

C. J. Abvaas
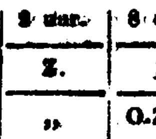
is gearriveerd met eene fraaije collectie HONDEN, welke nog nooit zoo schoon zijn gezien geweest. **ENGELSCHE HONDEN**, **SCHOTSCHE, ENGELSCHE PINCHER DOGS**, echte **HAVANNA LEEUWHONDJES**, twee **BALINESCHE HONDJES**, Engelsche **PUINTER**, van het ras van Prins *Alexander*, en meer andere soorten. Is dagelijks te zien bij H. REMERS, in het Logement *Papenborg*, aan het Winschoterdiep.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
OCTOBER en NOVEMBER 1854.

Datum	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER. 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDSTOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 uur.
29	769,50	767,50	769,96	3,2	9,4	5,7	0,97	0,87	0,99	O.Z.O.	Z.	Z.	helder	helder	helder
30	770,45	769,35	769,26	4,0	11,5	9,0	0,97	0,89	0,95	Z.	„	O.Z.O.	„	„	„
31	766,91	765,76	766,01	6,0	13,7	9,3	0,94	0,82	0,84	Z.O.	Z.Z.O.	Z.	„	„	„
1	770,44	772,03	773,74	6,9	12,3	9,6	max.	0,94	max.	W.t.Z.	W.	Z.W.t.Z.	mistig	„	mistig
2	773,35	771,00	766,01	8,8	10,2	8,2	max.	0,88	0,91	Z.	Z.	Z.t.W.	betrokken	betrokken	bewolkt
3	760,17	760,61	760,27	8,5	8,8	6,7	0,94	0,98	0,90	W.N.W.	N.W.	W.N.W.	bewolkt	bewolkt	„
4	759,26	756,01	756,38	7,7	7,3	7,5	0,94	0,95	0,97	N.W.	N.W.t.W.	N.W.t.W.	betrokken	betrokken	betrokken

Gemidd. over de maand October 757,51 — 9,7 — 0,75. Regen 47 strepen.

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.